

Vzdelávacia oblasť - ISCED 2 Človek a spoločnosť

Rámcový učebný plán vzdelávacej oblasti

Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu
Človek a spoločnosť	Dejepis	1	1	2	2	2	8
	Geografia	2	2	1	2	1	8
	Občianska náuka	1	1	1		1	4

Učebné osnovy z dejepisu

spracované v súlade so ŠVP dejepis ISCED 2
– príloha v rámci špecifického cieľa 1

Spracovaný v rámci projektu:

Prioritná os:	1 Reforma systému vzdelávania a odbornej prípravy
Opatrenie:	1.1 Premena tradičnej školy na modernú
Prijímateľ:	Základná škola s materskou školou, Kudlov 781, 023 14 Skalité
Názov projektu:	Kľúč k vzdelaniu
Kód výzvy:	OPV-2008/1.1/03-SORO
Kód ITMS projektu:	26110130189

„Kľúč k vzdelaniu“
Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť

1. Charakteristika učebného predmetu

Dejepis spolu s humánnou zložkou geografie a občianskou náukou tvorí vzdelávaciu oblasť Človek a spoločnosť. Je v nej však samostatným predmetom a spolu s nimi v integratívnych vzťahoch predstavuje jeden z významných prostriedkov procesu humanizácie žiakov. V jeho priebehu si žiaci postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania na základe oboznamovania sa s vývojom ľudskej spoločnosti najmä z hľadiska aspektu konajúcich osôb, či skupín ľudí a tiež prostredníctvom pohľadov na dôležité formy života spoločnosti v jednotlivých historických obdobiach.

Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiaka ako celistvej osobnosti a uchovanie kontinuity historickej pamäti v zmysle dovzdávania historickej skúsenosti či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Súčasťou jej odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, dejov, javov a procesov v priestore a čase, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Pričom kladie dôraz na dejiny 19. a 20. storočia, v ktorých môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov.

Takto vedie žiakov k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva ako súčasť kultivovania ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i úcta k iným národom a etnikám, rovnako tak rešpektovanie kultúrnych a iných odlišností, ľudí, rôznych diverzifikovaných skupín a spoločenských. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Rovnako dôležitosť pripisuje aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

2. Ciele učebného predmetu

Za základnú cieľovú kategóriu výučby dejepisu považujeme tvorbu študijných predmetových, medzipredmetových kompetencií – spôsobilostí, schopností využívať kvalitu získaných znalostí v rôznych poznávacích i praktických situáciách, ktoré umožnia žiakom, aby nepristupovali k histórii len ako k uzavretej minulosti, ale aj k rozvíjaniu celej škály kompetencií (spôsobilostí) klásť si v aktívnej činnosti kognitívne rôznorodé otázky, pomocou ktorých sa cez prizmu prítomnosti pýtajú na minulosť a vytvárajú si tak postupne vlastný názor.

„Kľúč k vzdelaniu“
Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť

Významným prostriedkom k tomu je súbor primeraných školských historických prameňov (aj exemplárne mnohostranných), ktorý sa považuje za integrálnu súčasť didaktického systému výučby dejepisu i dejepisných učebníc na základných školách.

Závažným predpokladom rozvíjania a uplatňovania uvedených cieľových kategórií je prekonávať transmisívnu výučbu dejepisu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov v hotovej podobe prevažne explikačnými (vysvetľujúcimi) metódami a prostredníctvom frontálnej výučby, a v širšej miere aplikovať prístupy, ktoré kladú dôraz na aktívne učenie, na proces hľadania, objavovania a konštruovania (vytvárania) poznatkov na základe vlastnej činnosti a skúsenosti v interakcii s učiteľom a spolužiakmi v kooperatívnom učení.

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

Žiaci si kladú otázky:

- použijú ich na osvojovanie daných významov, ktoré súvisia s riešením základných operácií:

• **s historickým časom**

- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky
- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti synchronne
- rozpoznať postupne nerovnomernosť historického vývoja
- využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti

• **s historickým priestorom**

- rozlišovať miestny, regionálny, národný, globálny historický priestor
- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti priestorovo
- rozpoznať podmienenosť medzi historickým priestorom a spôsobom života a obživy človeka, spoločnosti

• **s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi a ich hodnotiacim posudzovaním**

- vymedziť jednotlivú historickú udalosť, jav, proces, osobnosť

„Kľúč k vzdelaniu“
Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť

- popísať jednotlivé historické udalosti, javy, procesy, osobnosti na základe určujúcich znakov
- rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti
- skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho
- určiť príčiny jednotlivých historických udalostí, javov, procesov
- vymedziť dôsledky jednotlivých historických udalostí, javov, procesov
- rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období
- rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj
- **aplikujú ich v nových situáciách, v „skúmateľských“ postojoch a pracovných postupoch pri vyšetrovaní, pátraní v školských historických písomných, obrazových, grafických a hmotných prameňoch - stopách po minulosti**
- pri vymedzovaní predmetu skúmania
- pri vytvorení plánu skúmania
- pri komunikácii v tíme o výsledkoch skúmania
- pri vytvorení záznamu zo skúmania

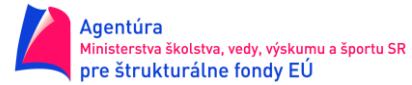
- **pri vyhľadávaní relevantných informácií**
 - z rôznych zdrojov – textov verbálnych, obrazových, grafických, i z textov kombinovaných
 - z učebníc, cvičebníc, pracovných zošitov, slovníka cudzích slov, atlasov, novín, časopisov, webových stránok
 - z populárnovedeckej literatúry a historickej beletrie

- **pri využívaní týchto informácií a verifikovaní ich hodnoty**
 - vyberaní informácií
 - organizovaní informácií
 - porovnávaní informácií
 - rozlišovaní informácií
 - zaraďovaní informácií.
 - kritickým zhodnotením rôznych zdrojov informácií

- **pri štruktúrovaní výsledkov, výstupov a potvrdení vybraného postupu zoradení výsledkov**

„Kľúč k vzdelaniu“
Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť

- zoradení výsledkov
- rozpoznaní podstatného od nepodstatného
- integrovaní výsledkov do chronologického a historického rámca
- vyhodnocovaní správnosti postupu
- tvorbe súboru vlastných prác

3. Obsah vzdelávania

5. ročník

1 hod. týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Prehľad tematických celkov a ich obsahu

Rozvíjajúce ciele a spôsobilosti	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Metódy a formy
Od blízkeho k vzdialenému			
<p>Vedieť vymenovať zmeny v mieste bydliska, ktoré sa udiali počas žiakovho života</p>	<p>Priestor a čas</p>	<p>Žiaci vedia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymenovať zmeny v mieste bydliska, ktoré sa udiali počas ich života. - rozpoznať čo sa zmenilo a čo sa nezmenilo v mieste ich bydliska - identifikovať rozdiel medzi prírodným a historickým časom - zostaviť tabuľku dátumov štátnych, cirkevných sviatkov a pamätných - zaradiť letopočty do príslušného storočia, z 	<p>Riadený rozhovor Riešenie problémových úloh</p>

<p>Identifikovať rozdiel medzi prírodným a historickým časom Pracovať s časovou osou</p> <p>Rozpoznať písomné, hmotné a obrazové historické pramene.</p>	<p>Pamiatky v priestore a čase</p>	<p>Ľubovoľného storočia vybrať správny letopočet,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakresliť do časového diagramu významné údaje zo života svojej rodiny - rozpoznať pojmy pred Kr. a po Kristovi/pred našim letopočtom a po našom letopočte, - zostaviť rodostrom svojej rodiny, - napísať krátky príbeh zo života svojej rodiny, - položiť adekvátne otázky súvisiace s fotografiami ako zdroju historických informácií, - zaznamenať rozprávanie starých rodičov, rodičov o minulosti svojho rodiska, - pochopiť pojem generácia v rodinnom kontexte na príklade 	<p>Interview, riadený rozhovor, skupinová práca, brainstorming, samostatná práca, problémové vyučovanie</p>
--	------------------------------------	--	---

	Minulosť našej školy	<p>starých rodičov a rodičov,</p> <ul style="list-style-type: none">- poznať historickú udalosť, osobnosť, ktorú pripomína pomník, pamätník, pamätná tabuľa v mieste, kde žijú- identifikovať najstarší hrob na cintoríne,- rozpoznať jednotlivé druhy historických prameňov,- rozpoznať rozdiel medzi múzeom a archívom,- usporiadať širšiu škálu historických obrázkov a objektov,- vymenovať hlavné body z jedného prameňa na základe otázok učiteľa,- používať rozširujúcu sa škálu pojmov v závislosti od témy,	
--	----------------------	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotiť význam rodinného albumu pre život rodiny, - zaznamenávať rozprávanie starých rodičov o škole z čias ich mladosti, - pátrať po starých školských zošitoch a učebniciach, - získať informácie o minulosti vlastnej školy 	
Človek v premenách priestoru a času			
<p>Pracovať s historickou mapou</p> <p>Analyzovať príčiny sťahovania národov</p> <p>Porovnať spôsob dopravy v minulosti a v prítomnosti</p> <p>Analyzovať spôsob života ľudí</p>	<p>Priestor na mape</p> <p>Ako si človek zmenšoval svet</p> <p>Človek v pohybe</p>	<ul style="list-style-type: none"> - získať historické informácie z dejepisnej mapy, - rozpoznať rozdiel medzi zemepisnou a dejepisnou mapou, mapou a glóbusom, - uviesť príčiny sťahovania ľudí v minulosti i prítomnosti, - zdokumentovať príklad sťahovania ľudí v prítomnosti, 	

<p>v minulosti</p> <p>Zaujať stanovisko k detskej práci</p> <p>Identifikovať rozdiel medzi prírodnou a umelou energiou</p>	<p>Spôsoby obživy človeka</p> <p>Práca detí v minulosti i prítomnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zostaviť tabuľku najdôležitejších dopravných prostriedkov v chronologickej postupnosti, - porovnať spôsoby dopravy v minulosti i prítomnosti, - rozpoznať vplyv dopravných prostriedkov na životné prostredie svojho regiónu, - charakterizovať život roľníkov v minulosti, - vysvetliť oddelenie remeselníkov od roľníkov, - zhodnotiť význam špecializácie remeselnej výroby, - nakresliť znak, ktorý výstižne charakterizuje zamestnanie remeselníka, - nájsť rozdiely medzi výmenným a peňažným obchodom, - uviesť najčastejšie druhy detskej práce, - zaujať stanovisko k problému detskej práce, - zaujať postoj k tvrdeniu, že 	<p>Interview, riadený rozhovor, skupinová práca, brainstorming, samostatná práca, problémové vyučovanie, projektová práca</p>
--	---	---	---

	Človek vládca prírody	<p>dospelí v niektorých krajinách zneužívali a i naďalej zneužívajú prácu detí vo svoj prospech</p> <ul style="list-style-type: none"> - vystihnúť rozdiely medzi prírodnou a umelou energiou, - uviesť príklady využívania prírody v prospech človeka, - zdôvodniť príčiny neustáleho hľadania nových zdrojov energie, - vymenovať vynálezy, ktoré pomohli človeku využiť energiu vo svoj prospech, - uviesť príklad zneužívania prírody človekom. 	
Človek a komunikácia			
<p>Zhodnotiť význam vynálezu písma</p> <p>Rozpoznať druhy moderných masovokomunikačných prostriedkov</p>	Pamäť ľudstva	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotiť význam vynálezu písma, - vymenovať najstaršie druhy slovanského písma, - vymenovať druhy písem z minulosti, - uviesť druhy moderných masovokomunikačných prostriedkov, 	Projektové vyučovanie, brainstorming, skupinová práca,

<p>Identifikovať príčiny a dôsledky vojen pre človeka a prostredie, v ktorom žije</p>	<p>Duchovný život človeka</p> <p>Keď zlyhá komunikácia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - identifikovať rozdiely medzi rukopisom a tlačenou knihou, - zhodnotiť význam vynálezu kníhtlače, - rozpoznať príbeh z minulosti svojho regiónu z povesti, legendy, - vypátrať v mieste bydliska sochy svätých, - uviesť dôsledky vojen pre človeka a prostredie, v ktorom žije, - zdôvodniť stálu prítomnosť vojen v minulosti i prítomnosti, - zostaviť správu o vojenskom konflikte v súčasnosti 	<p>samostatná práca, rozhovor, práca s internetom</p>
---	--	--	---

6. ročník

1 hodina týždenne, spolu 33 hodín za rok

Prehľad tematických celkov a ich obsahu

Rozvíjajúce ciele a spôsobilosti	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Metódy a formy
Obrazy pravekého sveta			
<p>Rozpoznať rozdiely v spôsobe obživy a života v praveku</p> <p>Analyzovať a porovnať pracovné nástroje pravekých ľudí</p> <p>Odhaliť vzťah medzi prírodnými podmienkami a vznikom prvých štátov</p>	<p>Od lovca k roľníkovi a remeselníkovi</p>	<p>Žiaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozoznajú rozdiely v spôsobe obživy a života pravekých zberačov, lovcov a roľníkov, - analyzujú pracovné nástroje pravekých ľudí, - zhodnotia význam najdlhšie používaného pracovného materiálu – kameňa, - porovnajú kamenné pracovné nástroje 	<p>Interview, riadený rozhovor, skupinová práca, brainstorming, samostatná práca, problémové vyučovanie.</p>

		<p>s medenými a bronzovými nástrojmi,</p> <p>- identifikujú nástroje a zbrane človeka medenej doby,</p> <p>- zovšeobecnia spôsoby obživy a života ľudí</p> <p>v medenej dobe napr. na príbehu Ötziho,</p> <p>- zostavia správu zo skúmania spôsobu obživy</p>	
Obrazy starovekého sveta			
<p>Zhodnotiť význam písma</p> <p>Identifikovať poznatky obyvateľov starovekých štátov</p> <p>Rozpoznať rôzne formy vlády</p>	<p>Riečne civilizácie a ich dedičstvo</p>	<p>- odhalia vzťah medzi prírodnými podmienkami údolí veľkých riek a vznikom</p>	

<p>v štátoch v Grécku</p> <p>Zhodnotiť význam olympijských myšlienok</p> <p>Analyzovať formu vlády v Rímskej republike, jej expanziu a premenu v ríšu</p> <p>Rozpoznať význam antickej kultúry pre vytvorenie európskej kultúry</p>		<p>prvých štátov,</p> <ul style="list-style-type: none"> - identifikujú znaky zavlažovacieho poľnohospodárstva, - analyzujú vnútorné členenie spoločnosti <p>v mestskom štáte,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotia premeny a význam písma pre spoločnosť najstarších štátov, - zostavia obrazový materiál o kultúrnych pamiatkach najstarších štátov, - identifikujú poznatky obyvateľov najstarších štátov, ktoré nám slúžia dodnes -odhalia vzťah medzi prí- 	<p>Brainstorming, frontálny výklad, metóda otázka – odpoveď, skupinová práca, problémové vyučovanie – heuristická metóda, exemplifikácia, projektová práca, skupinová práca</p>
---	--	---	---

	Staroveké Grécko	<p>odnými podmienkami</p> <p>a vznikom množstva nezávislých mestských štátov v Grécku,</p> <p>- rozoznajú rôznu formu vlády v mestských</p> <p>štátoch na príklade Sparty a Atén,</p> <p>- analyzujú spôsob života a formu vlády v Aténach</p> <p>za Perikla,</p> <p>- analyzujú Periklovu reč o aténskej demokracii,</p> <p>- kladú základné analytické otázky školskému</p> <p>historickému písomnému prameňu,</p> <p>- pochopia problém rovnosti a</p>	
--	------------------	---	--

	Rímska republika	nerovnosti, - zdôvodnia významné postavenie telesnej výchovy v mestských štátoch, - vymedzia olympijské disciplíny, v ktorých sa dodnes súťaží, - zhodnotia význam olympijských myšlienok v minulosti i prítomnosti, - analyzujú formu vlády v rímskej republike ako	
	Limes Romanus	mestského štátu, - analyzujú spôsob obživy a života v Ríme, - dokumentujú expanziu	

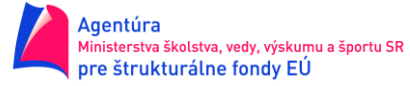
	Ľudia a ich každodenný život Divy starovekého sveta	<p>mestského štátu a jeho premenu v ríšu,</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozoznajú vnútorné dôsledky expanzie pre politickú premenu republiky na cisárstvo, - rozoznajú príčiny budovania rímskej hranice pozdĺž stredného Dunaja, - zostavia stručný informačný materiál o živote v rímskych táboroch na našom území, - rozoznajú dôležitosť gréckej a rímskej kultúry pre vytvorenie európskej kultúry, - zostavia obrazový materiál o divoch starovekého sveta, 	
Svetové náboženstvá			
Zhodnotiť význam a odkaz kresťanstva pre európsku	Kresťanstvo	- odhalia príčiny prenasledovania kresťanov v	brainstorming, skupinová práca,

<p>kultúru</p> <p>Zdôvodniť šírenie islamu</p>	<p>Islam</p>	<p>rímskej ríši,</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznajú korene kresťanského náboženstva, - identifikujú hlavné rozdiely medzi Starým a Novým zákonom, - zhodnotia význam a odkaz kresťanstva pre európsku kultúru, - odhalia okolnosti vzniku islamu, - zdôvodnia príčiny rýchleho rozširovania islamu, - identifikujú odkaz arabskej kultúry pre európsku kultúru, 	<p>samostatná práca, rozhovor, práca s internetom</p>
<p>Obrazy stredovekého sveta</p>			
<p>Zdôvodniť príčiny rozdelenia Rímskej ríše a zániku ZRR</p>	<p>Tri ríše raného stredoveku</p>	<p>- zdôvodnia príčiny rozdelenia Rímskej ríše,</p>	

<p>Zhodnotiť kultúrny odkaz Byzantskej a Franskej ríše</p> <p>Analyzovať formujúcu sa stredovekú spoločnosť</p>	<p>Prepožičiavanie pôdy</p> <p>Každodenný život</p> <p>Vzdelanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zovšeobecniť príčiny zániku Západorímskej ríše, - odhaliť ciele expanzívnej politiky Justiniána, Karola Veľkého a arabských kalifov, - zhodnotiť kultúrny odkaz Byzantskej a Franskej ríše - odhaliť nový vzťah medzi ľuďmi vyšších spoločenských vrstiev formujúcej sa stredovekej spoločnosti za pomoci grafu, - identifikujú spôsob života a obživy jednotlivých sociálnych vrstiev stredovekej spoločnosti, - zdôvodniť príčiny oddelenia remeselníkov od roľníkov, - zdôvodniť, prečo sa kláštory stali postupne hospodárskymi a 	<p>brainstorming, skupinová práca, samostatná práca, rozhovor, práca s internetom</p>
---	--	---	---

„Kľúč k vzdelaniu“
Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť

		kultúrnymi centrami, - zhodnotia význam stredovekých univerzít	
--	--	--	--

7. ročník

(2 hodiny týždenne, 66 hodín za rok)

Prehľad tematických celkov a ich obsahu

Rozvíjajúce ciele a spôsobilosti	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Metódy a formy
Opakovanie učiva			
Zopakovať a utvrdiť učivo 6. ročníka	Pravek Starovek Raný stredovek	Žiaci ovládajú učivo 6. ročníka	Rozhovor Samostatná práca
Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline			
Orientovať sa na historickej mape Vysvetliť príčiny migrácie Slovanov Popísať faktory, ktoré viedli ku vzniku Samovej ríše	Príchod Slovanov Veľká Morava	Žiaci sú schopní: - opísať pravlasť Slovanov - uviesť dôvody sťahovania Slovanov - na historickej mape ukázať územia na ktoré sa Slovania nasťahovali - vymenovať západných, južných a východných Slovanov - identifikovať vzťahy medzi Slovanmi a Avarmi - uviesť príčiny vzniku Samovej ríše -zdôvodniť význam Samovej ríše	Brainstorming, skupinová práca,

<p>Popísať priebeh kresťanskej misie Cyrila a Metoda Zhodnotiť význam existencie VM</p>		<ul style="list-style-type: none"> - opísať vznik Nitrianskeho kniežatstva - zdôvodniť význam vzniku VM -zhodnotiť prínos Cyrila a Metoda pre rozvoj našej kultúry a štátnosti - opísať Veľkomoravskú ríšu počas panovania Rastislava a Svätopluka - opísať kultúru a vzdelanosť vo Veľkomoravskej ríši - ukázať na historickej mape rozmach VM - rozpoznať zbraň a výstroj vojakov z obdobia VM - zhotoviť a prezentovať projekt o VM 	<p>samostatná práca, rozhovor, práca s internetom, riešenie problému, výklad, projektová práca</p>
<p>Slováci v Uhorskom kráľovstve</p>			
<p>Uviesť prínos predkov Slovákov pri vzniku Uhorského kráľovstva Vysvetliť príčiny neustálych bojov o trón Zdôvodniť prínos vlády</p>	<p>Kráľovstvo mnohých jazykov a mravov</p>	<ul style="list-style-type: none"> -vysvetliť vznik Uhorského kráľovstva - zhodnotiť vládu Štefana I. - zhodnotiť význam Nitrianskeho vojvodstva -analyzovať Zlatú bulu Ondreja II. - zdôvodniť príčiny bojov o trón - porovnať život ľudí vo 	

<p>Anjouovcov Uviesť reformy Mateja Korvína</p> <p>Vysvetliť príčiny kolonizácie a pomenovať výhody pre cudzincov Nakresliť banské mestá do slepej mapy</p> <p>Uviesť podstatné znaky úpadku stredovekej spoločnosti Poznať 4 predstaviteľov humanizmu a renesancie (M. Koperník, G. Galilei, Leonardo da Vinci, Michelangelo)</p> <p>Vysvetliť význam písaného</p>	<p>Banské mestá</p> <p>Kríza stredoveku</p> <p>Kníhtlač</p>	<p>vrcholnom stredoveku a dnes</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdôvodniť hospodársky rozvoj za vlády Anjouovcov - zhodnotiť význam vnútornej a zahraničnej politiky Ľudovíta I. a Žigmunda Luxemburského, Žigmund a husiti - opísať vládu Mateja Korvína <p>- vysvetliť dôvody kolonizácie Slovenska</p> <p>-zhodnotiť význam banských miest na Slovensku, zlatá baňa Uhorska</p> <p>opísať kultúru v Uhorsku vo vrcholnom stredoveku</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhľadať obrazový materiál z gotickej cesty - zdefinovať pojem humanizmus a renesancia - porovnať teóriu heliocentrizmu s geocentrizmom <p>- zhodnotiť význam kníhtlače pri</p>	<p>Brainstorming, skupinová práca, samostatná práca, rozhovor, práca s internetom, riešenie problému, výklad</p>
---	---	---	--

slova		rozvoji vzdelanosti - napísať krátku esej o význame písaného slova	
Obrazy novovekého sveta			
Popísať predpoklady, príčiny a dôsledky zámorských objavov Zakresliť do obrysovej mapy smery objavných plavieb	Objavitelia a dobyvatelia	- rozlíšiť a analyzovať pojmy objavitelia a dobyvatelia - uviesť príčiny zámorských objavov a posúdiť ich dôsledky - zhodnotiť význam zámorského obchodu - vysvetliť pojem kolonializmus - zakresliť objavné plavby do obrysovej mapy	Brainstorming, skupinová práca, samostatná práca, rozhovor, práca s internetom, riešenie problému, výklad, projektová práca
Zdôvodniť príčiny hospodárskych zmien v novoveku	Hospodárske zmeny	- vysvetliť a zdôvodniť príčiny hospodárskych zmien v novoveku - porovnať prácu remeselníka v cechu a manufaktúre, rozlíšiť výhody a nevýhody v spôsobe výroby	
Zhodnotiť význam, ciele a spôsoby reformácie a protireformácie	Reformácia a protireformácia	- popísať postavenie mešťana v spoločnosti - zostaviť správu o spôsobe života remeselníka - opísať príčiny vzniku	

		<p>reformácie</p> <ul style="list-style-type: none"> - analyzovať a zhodnotiť reformné učenia - vysvetliť dôvody protireformácie - poznať význam činnosti M. Luthera a Ignáca z Loyoly 	
Habsburská monarchia			
<p>Zhodnotiť dôsledky bitky pri Moháči</p> <p>Pracovať s historickou mapou</p> <p>Zostaviť obrazový materiál o Bratislave ako hlavnom a korunovačnom meste Uhorska</p>	<p>Slovensko na hranici dvoch svetov</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opísať bitku pri Moháči a jej dôsledky - objasniť postavenie Slovenska v Habsburskej monarchii - charakterizovať postavenie Slovenska v susedstve Osmanskej ríše - uviesť príčiny a dôsledky protihabsburských povstaní - zostaviť obrazový materiál o Bratislave (hlavné a korunovačné mesto) 	<p>Brainstorming, skupinová práca, samostatná práca, rozhovor, práca s internetom, riešenie problému, výklad, projektová práca</p>
<p>Charakterizovať osvietenský absolutizmus</p> <p>Analyzovať reformy osvietenských panovníkov</p> <p>Prezentovať významné slovenské osobnosti</p>	<p>Osvietenský absolutizmus</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotiť význam reforiem Márie Terézie a Jozefa II. - charakterizovať osvietenský absolutizmus - prezentovať významné 	

„Kľúč k vzdelaniu“
Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť

Prierezová integrovaná téma	J. Gutenberg, alebo na počiatku mediálneho sveta	osobnosti (M. Bell, A. F. Kollár) v Power pointe - vypracovať projekt, zozbierať a vyhodnotiť materiál, odprezentovať projekt	
Záverečné opakovanie			
Opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich		Vedieť kriticky hodnotiť svoje vedomosti	

8. ročník

2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín za rok

Prehľad tematických celkov a ich obsahu

Rozvíjajúce ciele a spôsobilosti	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Metódy a formy
Európa na ceste k moderným národom			
<p>Pracovať s časovou osou a s historickým prameňom</p> <p>Zhodnotiť význam a vplyv francúzskej revolúcie na svetové dejiny</p>	<p>Vek rozumu</p> <p>Zrod modernej doby</p> <p>Modernizácia</p>	<p>Žiaci sú schopní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na časovej osi vyznačiť obdobie 18. Až 20. Storočia a zapísať najvýznamnejšie udalosti - prečítať a kriticky zhodnotiť historický prameň z uvedeného obdobia - analyzovať myšlienkový smer vyzdvihujúci rozum - kriticky zhodnotiť dovtedajšie ľudské poznanie - zdôvodniť úlohu občana na 	<p>Brainstorming, skupinová práca, samostatná práca, rozhovor, práca s internetom, riešenie problému, výklad</p>

		<p>politickej scéne</p> <ul style="list-style-type: none">- na základe obrázkov a fotografií z učebnice, odbornej literatúry nakresliť pevnosť Bastilu, francúzskeho vojaka, mešťana, mestský dom, a pod- vysvetliť význam Občianskeho zákonníka- kriticky posúdiť a dôsledky francúzskej revolúcie- analyzovať príčiny a dôsledky vzniku cisárstva vo Francúzsku- napísať krátku prácu na tému francúzski encyklopedisti alebo Napoleon a pod.- vyhľadať údaje o bratislavskom mieri a prezentovať ich v krátkej informácii- na historickej mape vyhľadať a opísať politickú mapu Európy	
--	--	---	--

		<p>po Viedenskom kongrese</p> <ul style="list-style-type: none"> - analyzovať príčiny a zdôvodniť význam zjednotenia Talianska a Nemecka - identifikovať znaky priemyselnej revolúcie a jej vplyv na modernizáciu a vznik nových tried - porovnať výrobu tovaru v manufaktúre a v továrni - opísať prácu v továrni s prízvukom na prácu detí a žien - porovnať dopravné prostriedky parník a moderné lode, konský záprah a železnice a automobil 	
Moderný slovenský národ			
		<ul style="list-style-type: none"> - pochopiť proces formovania moderných národov - vymenovať znaky moderného 	

<p>Pochopiť proces formovania moderného slovenského národa. Analyzovať a zhodnotiť revolučný rok 1848/49</p>	<p>Nacionalizmus</p> <p>Slovenské národné hnutie</p>	<p>národa</p> <ul style="list-style-type: none"> - v krátkej práci opísať a vysvetliť postavenie menších národov v Uhorsku (Rumunov, Chorvátov, Slovákov) a ich boj za národnú slobodu - kriticky posúdiť a zhodnotiť činnosť slovenských národných vzdelancov - analyzovať a zhodnotiť revolučný rok 1848/49 - analyzovať politický program Slovákov – Žiadosti slovenského národa - opísať dobrovoľnícke výpravy a posúdiť ich význam a význam SNR - analyzovať požiadavky v dokumente Memorandum 	<p>Brainstorming, skupinová práca, samostatná práca, rozhovor, práca s internetom, riešenie problému, výklad</p>
--	--	---	--

		národa slovenského	
Rakúsko - Uhorsko			
Zhodnotiť postavenie Slovákov v rámci Rakúsko-Uhorska	Slováci v Uhorsku	<ul style="list-style-type: none"> - opísať vznik Rakúsko-Uhorska -špecifikovať postavenie Slovákov v R-U - zaujať kriticky postoj k maďarizácii - kriticky zdôvodniť príčiny a dôsledky vyst'ahovalectva Slovákov - zhotoviť graf dokumentujúci regióny z ktorých najviac ľudí emigrovalo - zhotoviť tabuľku na porovnanie života v meste a na dedine 	Brainstorming, skupinová práca, samostatná práca, rozhovor, práca s internetom, riešenie problému, výklad
	Každodennosť		

Prvá svetová vojna			
<p>Pomocou mapy a historických prameňov vedieť vysvetliť príčiny, priebeh a výsledky prvej svetovej vojny. Charakterizovať postoj Slovákov k vojne a zhodnotiť význam a úlohu osobností pri vzniku ČSR.</p>	Rozdelená Európa	- kriticky analyzovať príčiny vzniku a ciele dohody a trojspolku	<p>Brainstorming, skupinová práca, samostatná práca, rozhovor, práca s internetom, riešenie problému, výklad, projektová práca</p>
	Zákopová vojna	- kriticky analyzovať a zhodnotiť príčiny a priebeh I. svetovej vojny	
	Odboj Slovákov a Čechov	- charakterizovať postoj Slovákov k vojne a ich účasť pri formovaní ČSR	
Zmeny na mape Európy	- zhodnotiť význam a úlohu osobností pri vzniku ČSR	- opísať pomocou mapy priebeh I. svetovej vojny	
		- ukázať na mape zmeny, ktoré nastali rozpadom R-U	
		- napísať krátku prácu na tému o I. svetovej vojne	

--	--	--	--

9. ročník

(2 hodiny týždenne, 66 hodín za rok)

Prehľad tematických celkov a ich obsahu

Rozvíjajúce ciele a spôsobilosti	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Metódy a formy
Európa v medzivojnovom období			
Pracovať s historickým prameňom a historickou mapou. Charakterizovať, vysvetliť príčiny vzniku diktatúr. Rozlíšiť demokraciu od diktatúry. Poukázať na vplyv vedy		Žiaci sú schopní: - uviesť zmeny, ktoré nastali v Európe ako dôsledok povojnovej krízy - ukázať na historickej mape nové štáty, ktoré vznikli v Európe - opísať situáciu v Rusku roku 1917 - rozlíšiť demokraciu od	Brainstorming, skupinová práca, samostatná práca, rozhovor, práca s internetom, riešenie problému, výklad

a techniky na zvyšovanie životnej úrovne	Demokracia vs. diktatúra Zlaté dvadsiate roky?	diktatúry - charakterizovať stalinistickú diktatúru - vysvetliť príčiny vzniku fašizmu v Taliansku - vysvetliť príčiny vzniku nacizmu v Nemecku - uviesť dôvody vzniku diktatúr - opísať vplyv vedy a techniky na zvyšovanie životnej úrovne	
Česko - Slovensko v medzivojnovom období			
Charakterizovať politický	Politický systém	Žiaci sú schopní: - analyzovať postavenie Slovákov v ČSR - identifikovať národnostné menšiny v ČSR - zhodnotiť úlohu osobností: Masaryk, Štefánik, Hlinka, Hodža	

<p>system v CSR, postavenie Slovákov v CSR a ostatných menšín. Rozlíšiť zmeny, ktoré nastali po vzniku CSR a ich vplyv na život. Vysvetliť príčiny vedúce k postupnému zániku CSR. Pracovať s historickou mapou, historickým prameňom a grafom. Pripraviť prezentáciu v PowerPoint.</p>	<p>Každodenný život</p> <p>Zánik CSR</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prezentovať významné slovenské osobnosti napísaním krátkej práce alebo PowerPoint - zdôvodniť vplyv kultúry, spolkov, škôl na každodenný život - analyzovať historické pramene - rozpoznať zmeny, ktoré nastali po vzniku CSR a ich vplyv na každodenný život - charakterizovať politický systém CSR, vznik strán a ich vplyv na politickú scénu - zhodnotiť hospodársky rozmach CSR - porovnať Slovensko a Česko - opísať hospodárske a politické postavenie Slovenska v CSR - vysvetliť úsilie slovenských strán o autonómiu v rámci CSR - uviesť príčiny, ktoré viedli k okypteniu a zániku CSR - opísať mníchovskú dohodu - opísať vyhlásenie autonómie Slovenska - analyzovať viedenskú arbitráž - kriticky zhodnotiť postoj západných mocností voči CSR 	<p>Brainstorming, skupinová práca, samostatná práca, rozhovor, práca s internetom, riešenie problému, výklad, práca s grafom, práca s historickým prameňom, príprava prezentácie</p>
---	--	--	--

Druhá svetová vojna			
<p>Pomocou mapy a historických prameňov vedieť vysvetliť príčiny, priebeh a výsledky druhej svetovej vojny. Opísať protifašistický odboj. Zhodnotiť holokaust.</p>	<p>Priebeh vojny</p>	<p>Žiaci sú schopní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uviesť príčiny vypuknutia 2. svetovej vojny - pochopiť význam vzniku protihitlerovskej koalície - rozpoznať nebezpečenstvo ideológií, ktoré hlásajú rasovú neznášanlivosť - opísať príčiny a priebeh 2. svetovej vojny - ukázať na historickej mape najväčšie bitky - v chronologickom poradí zoradiť štáty napadnuté Nemeckom - opísať protifašistický odboj a život v čase vojny - zhodnotiť holokaust 	<p>Brainstorming, skupinová práca, samostatná práca, rozhovor, práca s internetom, riešenie problému, výklad</p>
Slovenská republika (1939 - 1945)			
		<p>Žiaci vedia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uviesť príčiny vzniku 	

<p>Vysvetliť príčiny vzniku SR (1939 – 1945). Analyzovať politický systém a hospodárstvo SR. Opísať domáci odboj. Vysvetliť význam SNP. Napísať krátku úvahu o živote obyvateľstva v SR.</p>	<p>Politický systém</p> <p>Tragédia Židov</p> <p>Život na Slovensku</p>	<p>Slovenskej republiky (1939 – 1945)</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlíšiť autoritatívny režim od demokracie - kriticky zhodnotiť postoj Nemecka k Slovenskej republike - analyzovať dôsledky židovského kódexu - dokumentovať význam Slovenského národného povstania - charakterizovať Slovenskú republiku - analyzovať hospodárstvo SR - analyzovať politický systém SR - zhodnotiť dôsledky holokaustu - opísať domáci odboj - uviesť význam SNP - napísať krátku úvahu o každodennom živote obyvateľstva v SR 	<p>Brainstorming, skupinová práca, samostatná práca, rozhovor, práca s internetom, riešenie problému, výklad</p>
--	---	---	--

	Slováci v odboji		
Povojnový svet			
<p>Pochopiť rozdelenie sveta na dva tábory. Porovnať politické systémy a ich vplyv na život. Vysvetliť sovietskú a jej dôsledky. Charakterizovať studenú vojnu. Vysvetliť proces dekolonizácie.</p>	Rozdelený svet	<p>Žiaci vedia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pochopiť rozdelenie sveta na dva tábory - rozlíšiť život za železnou oponou - rozpoznať zmeny v rozdelenom svete - porovnať politické systémy a ich vplyv na každodenný život - opísať dôsledky 2. svetovej vojny - uviesť príčiny vzniku dvoch mocenských blokov - dokumentovať proces sovietskych a východnej Európy - charakterizovať studenú vojnu - opísať spoluprácu západoeurópskych krajín a politikov, ktorí stáli na začiatku integrácie Európy 	<p>Brainstorming, skupinová práca, samostatná práca, rozhovor, práca s internetom, riešenie problému, výklad, práca s historickou mapou</p>
	Život v rozdelenom svete		

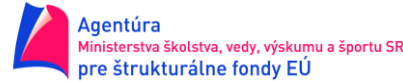
		<ul style="list-style-type: none"> - opísať prejavy odporu východoeurópskych štátov proti komunistickej diktatúre - vysvetliť hromadenie bohatstva v rukách jednotlivcov a medzinárodných korporácií - zaujať stanovisko k procesu dekolonizácie 	
Československo za železnej oponou			
<p>Vysvetliť príčiny narastania vplyvu KSČ, proces budovania socializmu, zhotoviť tabuľku pozitív a negatív. Vysvetliť príčiny krízy socializmu, nespokojnosti s režimom, prejavy odporu, pád železnej opony a „nežnú revolúciu.“</p>	<p>Podoby totality</p> <p>Pokus o reformu</p>	<p>Žiaci sú schopní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uviesť príčiny narastania vplyvu KSČ - zhodnotiť februárový prevrat - analyzovať 50-te roky a procesy s buržoáznymi nacionalistami - vysvetliť znaky socializmu - zhodnotiť kolektivizáciu a industrializáciu - dokumentovať narastanie krízy a jej vyvrcholenie v „socializme s ľudskou tvárou“ - charakterizovať rok 1968 a osobnosť A. Dubčeka - charakterizovať normalizáciu a osobnosť G. Husáka - zdôvodniť príčiny nespokojnosti a prejavy odporu 	<p>Brainstorming, skupinová práca, samostatná práca, rozhovor, práca s internetom, riešenie problému, výklad, práca s tabuľkou</p>

	Nežná revolúcia	<p>voči režimu</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdôvodniť podstatu Charty 77 - opísať pojem disident - uviesť význam sviečkovej manifestácie - vysvetliť pád železnej opony a „nežnú revolúciu“ - vymenovať pozitíva a negatíva socializmu 	
Slovenská republika 1993			
Vysvetliť príčiny vzniku SR,	Doba premien	<p>Žiaci sú schopní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymenovať príčiny rozdelenia Českej a Slovenskej republiky - opísať vznik Slovenskej republiky - uviesť výhody a nevýhody 	

<p>zhodnotiť vstup SR do NATO a EÚ, zhodnotiť prijatie eura.</p>		<p>vstupu Slovenska do NATO a EÚ - zhodnotiť prijatie eura</p>	<p>Brainstorming, skupinová práca, samostatná práca, rozhovor, práca s internetom, práca s tabuľkou, riešenie problému, výklad</p>
<p>Súčasný svet</p>			
<p>Vysvetliť výhody a nevýhody zjednocovania Európy, výhody a nevýhody internetu. Vysvetliť príčiny problémov súčasného sveta ako je terorizmus, globálne otepľovanie.</p>	<p>Koniec rozdeleného sveta</p> <p>Fenomény súčasnosti</p>	<p>Žiaci sú schopní: - uviesť rozdiely v hospodárskom a politickom systéme súčasného sveta - uviesť výhody a nevýhody zjednocovania Európy - hľadať dôvody vzniku terorizmu vo svete - zaujať stanovisko k teroristickým útokom - zistiť príčiny globálneho otepľovania - rozlíšiť výhody a nevýhody internetu</p>	<p>Brainstorming, skupinová práca, samostatná práca, rozhovor, práca s internetom, riešenie problému, výklad</p>

„Kľúč k vzdelaniu“
Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť

4. Prierezové témy

ENV — vplyv človeka na jeho živ.prostredie, migrácia, osídľovanie a vojny

OSR — osobný a sociálny rozvoj (rešpektovať názor iného človeka, poznať svoje silné a slabé stránky, pracovať na rozvoji svojej osobnosti rozvíjaním jednotlivých kľúčových kompetencií)

MV – J. Guttenberg – kníhtlač

TVPP – tvorba projektov

MKR - znášanlivosť, tolerancia k iným názorom, kultúram, náboženstvám

5. Prepojenie s inými predmetmi

- občianska výchova
- zemepis
- slovenský jazyk a literatúra
- náboženská výchova

6. Metódy a formy práce

Brainstorming, skupinová práca, samostatná práca, rozhovor, práca s internetom, projektová práca, riešenie problému, tvorba projektu, výklad

7. Učebné zdroje

Učebnica Dejepis 5. ročník, Dejepis 6. ročník, Európa v období stredoveku, Slovensko v stredoveku a na začiatku novoveku, Slovensko na prahu nového veku, Na prahu moderného sveta, Svet v novom storočí, Slovensko v novom storočí, dejepisné čítanky, dejepisný atlas Svet v premenách storočí, mapa, internet, encyklopédie, interaktívna tabuľa, interaktívne CD Pravek

8. Hodnotenie predmetu

Klasifikácia známkou. Pri hodnotení a klasifikácii budeme vychádzať z metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov. Hodnotiť sa bude známkou. Hodnotiť žiaka a následne klasifikovať musíme komplexne, na princípe individuálneho prístupu k osobnosti a hľadať u žiaka iba dobré

„Kľúč k vzdelaniu“
Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť

veci. Snažíme sa pri klasifikácii sledovať a zisťovať prírastok vedomostí. Taktiež je potrebné rozvíjať u žiakov správne sebahodnotenie i hodnotenie navzájom.

Hodnotiť sa bude celková úroveň dosiahnutých kompetencií, formou ústnych odpovedí, písomných prác, testov a projektov. Hodnotená bude tiež aktivita žiakov na hodinách a ich prístup a vzťah k predmetu. Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Klasifikačná stupnica pre testy:

100 – 90%	= 1
89 – 75%	= 2
74 – 50%	= 3
49 – 30%	= 4
29 - 0%	= 5

Učebné osnovy z geografie

spracované v súlade so ŠVP geografia ISCED2
– príloha v rámci špecifického cieľa 1

Spracovaný v rámci projektu:

Prioritná os:	1 Reforma systému vzdelávania a odbornej prípravy
Opatrenie:	1.1 Premena tradičnej školy na modernú
Prijímateľ:	Základná škola s materskou školou, Kudlov 781, 023 14 Skalité
Názov projektu:	Klíč k vzdelaniu
Kód výzvy:	OPV-2008/1.1/03-SORO
Kód ITMS projektu:	26110130189

1. Charakteristika učebného predmetu

Učebný predmet geografia rozvíja u žiakov poznanie jedinečnosti planéty Zem. Od toho sa odvíja obsah predmetu. Žiaci pochopia význam poznania zákonitostí Zeme. Uvedomia si, že dokonalé pochopenie princípov existencie Zeme im pomôže ju využívať a chrániť. Kompetencie, ktoré žiaci prehĺbujú štúdiom geografie, umožňujú im spoznávať krajinu, zákonitosti jej usporiadania, možnosti optimálneho využitia a ochrany krajiny človekom.

Obsah geografie sa sústreďuje aj na väzby prírody a ľudskej spoločnosti. Vzhľadom na nárast problémov vyplývajúcich z aktivít človeka a ich dopadu na prírodné prostredie i na spoločnosť, žiaci získajú aj skúsenosti ako reagovať na zmeny v priestore, pochopiť ich a v budúcnosti riešiť. Základnou geografickou kompetenciou je práca s mapou. Vedieť pracovať s mapou, čítať ju, analyzovať obsah mapy a interpretovať ho, orientovať sa podľa mapy, vedieť zhotoviť jednoduchý náčrt okolia a iné. Túto základnú kompetenciu podporujú i záujmy žiakov nielen o svoje okolie, ich možnosť cestovať, pracovať s internetom a i.

Spoznávanie Zeme je základnou podmienkou jej ochrany. Každé miesto na Zemi je iné, líši sa podnebí, rastlinstvom, živočíštvom, obyvateľmi a ich výtvormi. Obyvateľstvo v rôznych častiach sveta sa líši nielen jazykom, ale aj svojou kultúrou či spôsobom života. Poznanie týchto charakteristík a ich pochopenie vedie k porozumeniu predovšetkým vzájomných väzieb v krajine. Posúdiť postavenie Slovenska v porovnaní s ostatnými štátmi, ako ďalej zmeniť súčasný stav a pričiniť sa o rozvoj Slovenska a jeho regiónov tiež patria do geografického poznávania. Námety, čo môže každý žiak urobiť pre svoje mesto, svoj región, sú súčasťou praktického geografického výstupu potrebného pre bežný život.

2. Ciele učebného predmetu

Všimnúť si priestor, v ktorom žijeme a jeho zmeny.

Prejavovať záujem o spôsob života ľudí v rôznych častiach sveta.

Vedieť čítať mapu, orientovať sa na nej a podľa nej v praxi – plány miest, autoatlas.

Vnímať jedinečnosť prírodných javov a výtvorov na Zemi a vysvetliť prírodné javy na základe vedomostí.

Rozumieť grafom, diagramom.

Hľadať riešenia na otázky, hľadať informácie, svoje riešenia problémov interpretovať (riešiť projekt, prezentovať ho).

Diskutovať o návrhoch.

„Kľúč k vzdelaniu“
Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť

Oceniť krásu kultúrnych pamiatok, naučiť sa ich vážiť si a chrániť.

Geografia rozvíja súbor kľúčových kompetencií, ktoré majú prevažne priestorový a integrujúci charakter. Ide o súbor vedomostí, zručností, schopností, ktoré žiak správne skombinuje, porozumie im, vie ich interpretovať a prakticky používať a využívať pri danej krajine.

Patria medzi ne: používať a vedieť interpretovať mapy rôzneho druhu (automapy, mapy na internete, turistické mapy, tematické mapy a i.).

Práca s informáciami o krajine ako časti Zeme (aj Zeme ako celku). Ich praktické využitie v bežnom živote a schopnosť vyhľadať a použiť ich pre praktické potreby (textové a dátové zdroje v tlačenej či digitálnej podobe).

Získané poznatky systemizovať do oblasti fyzickej a humánnej geografie. Poznatky fyzickej geografie sú v oblasti prírodných charakteristík Zeme. Získané informácie využije žiak pri správnom pochopení vzniku a vývoji hlavných povrchových tvarov, pri porovnávaní a využívaní nerovností zemského povrchu napríklad i turistike, ale aj pri rozhodovaní umiestňovania aktivít v rozvoji regiónov – dopravných sietí, prípadne ťažbe nerastných surovín. Poznať vplyv a účinok vnútorných a vonkajších síl, ktoré pôsobia na povrch Zeme umožnia ľuďom chrániť sa pred živelnými pohromami. To isté platí aj pri poznaní zákonitostí počasia v rôznych podnebných oblastiach sveta.

V oblasti humánnej geografie sa vyučovanie zameriava na človeka na Zemi, na premeny, ktorými ovplyvnil krajinu. Porozumieť premenám v krajine, ktoré podmieňuje človek (vrátane kultúrnych aspektov). Zhodnotiť perspektívy rozvoja pre budúcnosť (vývoj počtu obyvateľstva, rozvoja sídel, hospodárstva a i.). Pri vyučovaní geografie sa veľký dôraz kladie na literatúru ako zdroj, nielen učebnice, ale aj odborné a populárnovedecké časopisy, ktoré prinášajú aktuálne informácie. Podporujeme tým potrebu čítania u žiakov, správne porozumenie prečítaného, jeho spracovanie a interpretáciu. Prvotné rozvíjanie čítania a interpretácie obrázkov, fotografií, grafov, tabuliek, prierezov, schém a diagramov považujeme za základné vyjadrovacie prostriedky geografie. V obsahu geografie sa snažíme o integráciu a súborný pohľad na poznatky získané v spoločenských či prírodovedných disciplínach (história, biológia, geológia, fyzika, chémia, sociológia, filozofia). Vytvoriť ich prepojenie tak, aby vznikol komplexný obraz o regiónoch v rôznych častiach sveta. V novom zameraní geografie, kladieme väčší dôraz na kultúru a charakteristiku kultúrnych prejavov ľudí v rôznych častiach sveta, preto prinášame aj väčšie prepojenie s hudobnou a výtvarnou výchovou. Rozvíjanie podnikateľských zručností žiaci získajú spracúvaním projektov. Žiaci sa naučia riadiť projekty, ako sú napr. modelové cestovné kancelárie, projekty na inventarizáciu predpokladov rozvoja regiónov a pod.

Kultúrne kompetencie rozšíriť prostredníctvom poznania rôznych kultúr na celom svete. Geografia učí vážiť si iné kultúry pri zachovaní vlastnej identity, venuje sa ľudovej kultúre a kultúrnym tradíciám. Kultúrne pamiatky sú súčasťou obsahu regionálnej geografie.

Schopnosti a zručnosti získané štúdiom geografie využiť pri oddychových aktivitách (cestovaní, rekreácii a i.).

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

kompetencia (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa

„Kľúč k vzdelaniu“
Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť

- sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)
- kompetencia (spôsobilosť) v oblasti informačných a komunikačných technológií
- kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy
- kompetencie (spôsobilosti) občianske
- kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personálne
- kompetencie (spôsobilosti) pracovné
- kompetencie (spôsobilosti) smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti
- kompetencie (spôsobilosti) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

3.Obsah vzdelávania

5. ročník

2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne

Prehľad tematických celkov a ich obsahu

Cieľ	Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard spôsobilosti	Metódy
		Téma	Pojmy		
Hľadať odpovede na otázky, zdôvodňovať, uvažovať, hodnotiť, pracovať so zdrojmi	Objavovanie Zeme a vesmíru	Zem ako planéta vo vesmíre. Tvar Zeme, cesty do vesmíru a na mesiac. Slnecná sústava, Slnko, planéty v slnečnej sústave, mesiac, vesmír, planéta Zem, tvar Zeme. Pohyby Zeme, a dôsledky pohybov	Planéta Zem, Zemeguľa, Slnko, kométy, meteority, zemská os, Severka	Opísať tvar Zeme podľa glóbusu rotáciu Zeme okolo osi a obeh Zeme okolo Slnka. Vysvetliť príčiny striedania dňa a noci a ako to súvisí s otáčaním Zeme okolo osi. Uviesť aké sú dôsledky obehu Zeme okolo Slnka na rôznych miestach Zemi. Poznať dobu otočenia Zeme okolo osi a obehu okolo Slnka	Riešenie problémových úloh: Prečo sa strieda deň a noc? Prečo sa striedajú ročné obdobia? Ako to súvisí s tvarom Zeme? Kedy by sa nestriedali ročné obdobia? Čo by sa stalo, keby Zem nemala tvar gule a keby sa netočila okolo svojej osi?
Vedieť čítať a interpretovať údaje z máp, plánov a iných	Povrch Zeme, svetadiely a oceány.	Cesty objaviteľov do rôznych častí sveta. Plavby K. Kolumba, F.	Svetadiely, oceány, kontinenty, moreplavci,	Čítať základne údaje z mapy. Opísať čo zobrazuje mapa podľa jej legendy. Pripraviť si diskusný príspevok o cestách	Expozičné metódy, motivačné metódy, vyhľadávanie informácie o cestách moreplavcov,

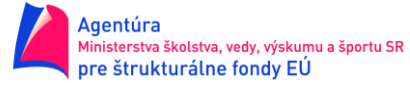
zdrojov. Vedieť diskutovať o cestách objaviteľov do rôznych častí Zeme.		Magalhaesa, J Cooka, Vasco da Gama. Svetadiely, oceány	legenda, ostrovy, poloostrovy, moria, priplavy, zálivy, súostrovia, úžina,	a ich význam pri objavovaní sveta	skupinová práca, výklad, získavanie informácií, fixačná metóda
Orientovať sa na mape-automapa, internetová mapa, turistická mapa. Určiť geografickú polohu bodu na mape geografickými súradnicami	Glóbus a mapa 16h.	Glóbus a mapa, zemská os, póly, svetové strany, pologule, rovnobežky, poludníky, obratníky. Mapy. Legenda mapy- symboly, znaky, čítanie mapy, získavanie a zakresľovanie údajov z mapy. grafická mierka(nezavádzať	Glóbus, zemská os, póly, svetové strany, rovnobežky, poludníky, obratníky, rovník, polárne kružnice, mapy, legenda, symboly, znaky, grafická mierka	Na glóbusu určiť zemskú os, severný a južný pól, zemské pologule, rovník, Nulty poludník, rovnobežky, poludníky, obratníky, polárne kružnice. Určiť svetové strany na mape a v teréne. Zdôvodniť vytvorenie geografickej siete a opísať ju. Určiť polohu ľubovoľného miesta na mape geografickými súradnicami. Odmerať vzdialenosť na mape grafickou mierkou	Rôzne hry s mapou. Vychádzka do okolia školy- použite mapy. Výklad, skupinová práca

		<p>číselnú) meranie vzdialenosti. geografická poloha, geografické súradnice. Orientácia na mape, určovanie geografickej polohy</p>			
<p>Schopnosť objavovať, vyhľadávať informácie, prezentovať. Na základe príkladov z najrôznejších častí vysvetľovať javy na základe vedomostí</p>	<p>Najkrajšie miesta na Zemi, ktoré vytvorila príroda. Ako vytvorila príroda najkrajšie miesta na Zemi. 24h.</p>	<p>Stavba Zeme, zemské jadro, plášť, zemská kôra, zemské platne a ich pohyb, vznik pohoria a zemetrasenia, sopečná činnosť(a. i.), cenami, zlomy, kaňony, vodopády, jazerá(činnosť vody -riek, ľadovca), prítoky, delta. Činnosť vetra.</p>	<p>Zemské jadro, plášť, zemská kôra, zemské platne, zemetrasenie, Epicentrum, sopečná činnosť, sopečný kanál, magma, láva, cenami, zlomy, kanál, kaňony, vodopády, jazerá , prítoky, delta, púšte</p>	<p>Na modely Zeme rozlíšiť časti Zeme. Porovnať povrch Zeme v jednotlivých častiach(pologuliach), vymenovať a ukázať na mape a glóbose oceány, svetadiely. Opísať pohyb zemských krýh. Vysvetliť, ako vzniká pohorie, sopka, sopečná činnosť, zemetrasenie na základe pohybu zemských krýh. Určiť na mape vybrané povrchové celky. Opísať ich polohu. Orientovať sa bez problémov na mape. Poznať názvy najvyšších</p>	<p>Pripraviť obrázky z vybraných lokalít sveta: pohorie, sopka, vodopád, rieka, kaňon, ľadovec, skalné mesto, púšť, dažďový prales, Veľká korálová bariéra. Môžu byť CD, videofilmy- Skupinová práca, práce na projekte, výklad, získavanie informácií</p>

		Púšte, skalné mestá (činnosť vetra) Dažďové lesy, savana, lesy, púšť, (rastlinstvo, živočíšstvo)	skalné mestá, dažďové lesy, savana	vrchov pohorí, vedieť ich porovnať podľa výšky, Porozprávať zaujímavosti o nebezpečenstvách vysokých pohorí. Určiť na mape sopečný pás, a ktoré oblasti sveta sú najviac ohrozené. Uviesť príklady živelných pohrôm vo svete a diskutovať o možnostiach predchádzať im(cenami, zemetrasenie). Vysvetliť ako pôsobia rieka a vietor na zemský povrch. Na základe príkladov porovnať oblasti na Zemi podľa rastlinstva.	
Navrhnuť trasu výletu po zaujímavých miestach. Orientovať sa na mape. Vypracovanie	Najkrajšie miesta na Zemi, ktoré vytvoril človek. Skalité 10h.	Sídla na Zemi. Mestá a dediny(ako žijú ľudia na rôznych miestach Zeme) Kultúrne a technické stavby-(príklad chrámy,	Sídla, mestá, kultúrne, technické stavby, chrámy, pyramídy, pamiatky, UNESCO	Na príklade modelového regiónu vytvoriť podrobnú charakteristiku regiónu pripraviť prezentáciu o živote ľudí vo vybranej oblasti. Vytvoriť mentálnu mapu svetadielov. Vytvoriť mapu	Práca s odbornou literatúrou, vyhľadávanie informácií, prezentovanie návrhov, skupinová práca. Vychádzka.

„Kľúč k vzdelaniu“
Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť

mapy.		pyramídy,). Pamiatky, UNESCO. Rieky, pohoria, vegetácia, osady.		okolia.	
-------	--	---	--	---------	--

6. ročník

2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne

Prehľad tematických celkov a ich obsahu

Cieľ	Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard spôsobilosti	Metódy
		Téma	Pojmy		
<p>Orientovať sa na mape podľa súradníc.</p> <p>Vedieť čítať a interpretovať údaje z máp, plánov a orientovať sa podľa nich v praxi.</p> <p>Určiť geografickú polohu bodu na mape geografickými</p>	I. Planéta Zem	I. Planéta Zem	Zem, svetadiely, oceány, zemepisné súradnice, šírkové pásma a výškové stupne, geografická poloha.	I. Planéta Zem	Práca s mapou.
		<p>Svetadiely a oceány</p> <p>Geografické súradnice</p> <p>Určovanie geografickej polohy</p> <p>Podnebné pásma na Zemi</p> <p>Rastlinné pásma na</p>		<p>Svetadiely a oceány</p> <p>Geografické súradnice</p> <p>Určovanie geografickej polohy</p> <p>Podnebné pásma na Zemi</p> <p>Rastlinné pásma na Zemi</p>	Metódy skupinovej práce.
				Určiť ,na ktorej pologuli sa	

súradnicami.		Zemi		nachádzajú svetadiely ,čítať mapy podľa legendy ,určiť polohu miesta na Zemi. Vysvetliť vznik podnebných a rastlinných pásiev.	
Hľadať odpovede na otázky, zdôvodňovať, uvažovať, hodnotiť, pracovať s rôznymi zdrojmi. Orientovať sa na mape. Vedieť čítať fyzickogeografickú mapu	II. Austrália	II. Austrália Poloha Austrálie Podnebie a podnebné pásma Povrch Vodstvo Rastlinstvo Živočíšstvo Práca so slepou mapou Austrálie Ochrana prírody Prezentácia	Austrália, ostrov ,korálové útesy Osídlenie Tasmánia Veľký austrálsky záliv Veľká korálová bariéra Austrálske Alpy Rastliny a zvieratá -ich odlišnosti	II. Austrália Poloha Austrálie Podnebie a podnebné pásma Povrch Vodstvo Rastlinstvo Živočíšstvo Práca so slepou mapou	Riešenie problémových úloh: Čím je to zaujímavé? Kde to je? Ako to vyzerá? Ako to vzniklo? Ako tam žijú ľudia? Cinquain, brainstorming, zhlukovanie, akrostich, tvorivé písanie.

<p>a vyvodzovať z nej základné charakteristiky zobrazeného územia, rozumieť grafickej mierke mapy.</p> <p>Rozvíjať schopnosť objavovať, vyhľadávať informácie, prezentovať a vysvetľovať.</p> <p>Na základe príkladov z najrôznejších častí sveta vysvetľovať javy na základe vedomostí.</p>		<p>projektu Opakovanie – prírodné pomery Austrálie Objavenie Austrálie Jamesom Cookom Príchod Európanov Sídla Kultúra, veda, šport Spoločenské zvyky Oceánia Oblasti oceánie Zaujímavosti a rekordy Prezentácia projektu Zhrnutie a opakovanie tematického celku Hra na</p>	<p>Austrália po príchode Európanov James Cooc</p> <p>Austrálska kultúra</p>	<p>Austrálie Ochrana prírody Prezentácia projektu Opakovanie – prírodné pomery Austrálie Objavenie Austrálie Jamesom Cookom Príchod Európanov Sídla Kultúra, veda, šport Spoločenské zvyky Oceánia Oblasti oceánie Zaujímavosti a rekordy Prezentácia projektu Zhrnutie a opakovanie</p>	<p>Kooperatívne učenie – skladačka, párové čítanie, vytváranie projektov, plagátov, pojmových máp.</p> <p>Motivačné rozprávanie, využitie IKT.</p> <p>Využitie IKT.</p> <p>Párové čítanie</p> <p>Skupinové vyučovanie</p>
--	--	---	---	--	---

<p>Primerane veku porozumieť základným pojmom, ktoré sú nevyhnutným predpokladom na zvládnutie ďalších geografických poznatkov.</p>		<p>cestovnú kanceláriu - navrhnúť trasu výletu po zaujímavých miestach. Vytvoriť návrh exkurznej trasy po Austrálii so zastávkami v zaujímavých častiach Austrálie.</p>	<p>Melanézia Mikronézia, Polynézia</p> <p>Hlavné mesto Prístavy, Ozónová diera</p>	<p>tematického celku</p> <p>Hra na cestovnú kanceláriu - navrhnúť trasu výletu po zaujímavých miestach. Vytvoriť návrh exkurznej trasy po Austrálii so zastávkami v zaujímavých častiach Austrálie.</p> <p>Prezentovať získané poznatky ,vytvoriť zoznam zaujímavých miest, opísať príchod Európanov do Austrálie, diskutovať o zaujímavostiach, vysvetliť kauzálne vzťahy. Prezentovať poznatky odborného textu a zatriediť ich.</p> <p>Opísať ,čo všetko je potrebné uvedomiť si pri ceste do Austrálie, čo by sme mali dodržiavať pri</p>	<p>Samostatná práca žiakov</p> <p>Projektové vyučovanie</p> <p>Skupinová práca</p>
---	--	---	--	--	--

			Sydney Brisbane Melbourne Canberra Ayers Rock Gondwana Pangea	návšteve Austrálie.	Motivačné rozprávanie
Čítať obrázky a prepájať s mapou. Modelovať, rozvíjať priestorovú orientáciu. Získavať údaje zo zdrojov a triediť ich.	III. Amerika	III. Amerika Poloha Ameriky Podnebie a podnebné pásma Povrch Vodstvo – rieky,	Labrador Aljašský polostrov Florida Grónsko Panamský prieplav Mexický záliv Karibské more	III. Amerika Poloha Ameriky Podnebie a podnebné pásma Povrch Vodstvo – rieky, jazerá,	Hry s mapou, metódy skupinovej práce. Kooperatívne učenie – skladačka, párové čítanie, vytváranie projektov, plagátov, pojmových

<p>Všeobecné geografické charakteristiky aplikovať na konkrétnych regiónoch</p> <p>Porovnávať regióny.</p> <p>Čítať odborný text, vyhľadávať informácie, triediť ich a vyhodnocovať.</p>		<p>jazerá, vodopády</p> <p>Vodstvo – prielivy, prieplyvy, zálivy</p> <p>Rastlinstvo</p> <p>Živočíšstvo</p> <p>Práca so slepou mapou Ameriky</p> <p>Ochrana prírody a národné parky</p> <p>Zaujímavosti a rekordy</p> <p>Prezentácia projektu</p> <p>Opakovanie – prírodné pomery Ameriky</p>	<p>Kordillery</p> <p>Andy</p> <p>Mississippi</p> <p>Amazonka</p> <p>Prérie</p> <p>Sekvoje</p> <p>Yosemický a Yelowstonský park</p> <p>Dolina smrti</p> <p>Grand Canyon</p> <p>Mexiko City</p> <p>Rio de Janeiro</p>	<p>vodopády</p> <p>Vodstvo – prielivy, prieplyvy, zálivy</p> <p>Rastlinstvo</p> <p>Živočíšstvo</p> <p>Práca so slepou mapou Ameriky</p> <p>Ochrana prírody a národné parky</p> <p>Zaujímavosti a rekordy</p> <p>Prezentácia projektu</p> <p>Opakovanie – prírodné pomery Ameriky</p> <p>Objavenie Ameriky</p> <p>Príchod Európanov</p> <p>Staré civilizácie</p>	<p>máp.</p> <p>Motivačné rozprávanie, využitie IKT.</p> <p>Cinquain, brainstorming, zhlukovanie, akrostich, tvorivé písanie.</p> <p>Práca s odbornou literatúrou, vyhľadávajú informácií, prezentovanie návrhov.</p>
--	--	--	---	---	--

	<p>Objavenie Ameriky</p> <p>Príchod Európanov</p> <p>Staré civilizácie</p> <p>Oblasti a štáty Ameriky</p> <p>Spojené štáty americké</p> <p>Kanada</p> <p>Zaujímavosti a rekordy</p> <p>Prezentácia projektu</p> <p>Opakovanie – História, USA, Kanada</p> <p>Mexiko</p>	<p>Mayovia Aztékovia</p> <p>Inkovia</p> <p>USA</p> <p>Kanada</p> <p>Veľké kanadské jazerá</p> <p>Americkí prezidenti</p>	<p>Oblasti a štáty Ameriky</p> <p>Spojené štáty americké</p> <p>Kanada</p> <p>Zaujímavosti a rekordy</p> <p>Prezentácia projektu</p> <p>Opakovanie – História, USA, Kanada</p> <p>Karibská oblasť</p> <p>Brazília a guyanská oblasť</p> <p>Andská oblasť</p> <p>Laplatská oblasť</p> <p>Opakovanie – Stredná a Južná Amerika</p> <p>Sídla – mestá a veľkomestá</p> <p>Problémy veľkomiest</p> <p>Vidiecke sídla a ich typy</p>	<p>Skupinové vyučovanie</p> <p>Motivačné rozprávanie</p>
--	---	--	--	--

	<p>Karibská oblasť</p> <p>Brazília a guyanská oblasť</p> <p>Andská oblasť</p> <p>Laplatská oblasť</p> <p>Opakovanie – Stredná a Južná Amerika</p> <p>Sídla – mestá a veľkomestá</p> <p>Problémy veľkomiest</p> <p>Vidiecke sídla a ich typy</p> <p>Kultúra a umenie</p> <p>Veda</p>	<p>Karibik</p> <p>Prales</p> <p>Brazília</p> <p>Andy</p> <p>Ohňová zem</p>	<p>Kultúra a umenie</p> <p>Veda</p> <p>Šport</p> <p>Spoločenské zvyky</p> <p>Zaujímavosti a rekordy</p> <p>Prezentácia projektu</p> <p>Zhrnutie a opakovanie tematického celku</p> <p>Hra na cestovnú kanceláriu - navrhnúť trasu výletu po zaujímavých miestach. Vytvoriť návrh exkurznej trasy po Amerike so zastávkami v zaujímavých častiach Ameriky.</p> <p>Zostrojiteľ mentálnu mapu, Opísať faktory, ktoré</p>	<p>Prezentácia</p>
--	---	--	---	--------------------

	<p>Šport</p> <p>Spoločenské zvyky</p> <p>Zaujímavosti a rekordy</p> <p>Prezentácia projektu</p> <p>Zhrnutie a opakovanie tematického celku</p> <p>Hra na cestovnú kanceláriu - navrhnúť trasu výletu po zaujímavých miestach.</p> <p>Vytvoriť návrh exkurznej trasy po Amerike so zastávkami</p>	<p>Megalopolis hlavné mesto</p> <p>Veľkomestá</p> <p>Farmy</p> <p>Rodeo</p> <p>Ranče</p> <p>New York Washington Kuba Havajské ostrovy Aljaška</p>	<p>ovplyvňujú podnebie, osídlenie ,vznik pohorí ,rast miest. Oblasti husto a riedko osídlené.</p> <p>Porovnať mestá v Amerike podľa veľkosti, štruktúry, obyvateľstva .Vymenovať problémy ,ktoré sú v jednotlivých mestách.</p> <p>Vymenovať, ktoré druhy kultúry alebo športu preslávili Ameriku, opísať zvyky, čo je vhodné a nevhodné pri ceste do Ameriky, Vytvoriť zoznam miest podľa určitých kritérií, ktoré sú najzaujímavejšie Opísať ako vytvoríť systém kritéria hodnotenia nazaujímavejších miest ..pracovať s mapou s využitím poznatkov o vzniku riek, vzniku</p>	
--	--	---	---	--

		v zaujímavých častiach Ameriky.	Ohňová zem Karibik Florida Aconcagua Amazonský prales	vodopádov, rastlinných pásiem pri navrhovaní trasy na výlet po Amerike Získavať údaje z grafov a diagramov ,popísať oblasti ,kde žili staré civilizácie a čím prispeli k rozvoju vedy..	
Zopakovať učivo.	IV. Záverečné opakovanie učiva	IV. Záverečné opakovanie učiva	Austrália Amerika	IV. Záverečné opakovanie učiva Zopakovať pojmy z Austrálie a Ameriky.	Skupinové vyučovanie

7.ročník

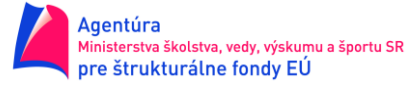
1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Prehľad tematických celkov a ich obsahu

Rozvíjajúce ciele a spôsobilosti	Tematický celok (názov, počet hodín)	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Metódy a formy
	Opakovanie			
<p>Používať a vedieť interpretovať mapy rôzneho druhu (automapy, mapy na internete, turistické mapy, tematické mapy a i.). rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať, hľadať vzájomné vzťahy a vysvetľovať ich,</p>	<p>Úvodná hodina Planéta Zem Obyvateľstvo</p>	<p>Rozmiestnenie, hustota obyvateľstva Rasové a národnostné zloženie Náboženstvá, kultúry text</p>	<p>Spoznať problémy ľudí vo veľkomestách. Prví ľudia na Zemi, rast počtu obyvateľov Charakterizovať rasy a národy, dôsledky miešania rás vysvetliť vplyv náboženstva na problémy vo svete, vznik konfliktov, ich príčiny text</p>	<p>Výklad, projektové vyučovanie Práca s mapou Skupinové vyučovanie Riadený rozhovor</p>

„Kľúč k vzdelaniu“
Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť

	Afrika			

<p>získať základné vedomosti o Afrike</p> <p>rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať, hľadať vzájomné vzťahy a vysvetľovať ich,</p> <p>vedieť čítať mapu, orientovať sa na nej a používať ju pri získavaní informácií o daných lokalitách, vedieť nájsť mapu na internete</p> <p>získavať údaje zo zdrojov, využiť internet, odbornú literatúru, rozvíjať jednotlivé druhy funkčnej gramotnosti</p> <p>získavať údaje zo zdrojov, využiť internet, odbornú</p>		<p>Poloha, zobrazenie na mape</p> <p>Členitosť pobrežia-1h</p> <p>Povrch</p> <p>Podnebie, podnebné pásma</p> <p>Vodstvo</p> <p>Rastlinstvo a živočíšstvo</p>	<p>určiť polohu Afriky z rôznych hľadísk, práca s mapou – zemepisné súradnice, rovník, obratníky, rovnobežky, poludníky, nultý poludník</p> <p>Oceány, moria, prielivy, prieplavy, poloostrovy a ostrovy</p> <p>vVysvetliť činnosť vnútorných síl pri formovaní povrchových celkov, vznik Sahary opísať vplyv vetrov, morských prúdov a nadmorskej výšky na podnebie, vysvetliť prúdenie pasátov</p>	<p>Skupinové vyučovanie</p> <p>Kooperatívne vyučovanie</p> <p>Problémové vyučovanie</p> <p>Skupinové vyučovanie</p>
---	--	--	--	---

<p>literatúru, rozvíjať jednotlivé druhy funkčnej gramotnosti</p> <p>získavať údaje zo zdrojov, využiť internet, odbornú literatúru, rozvíjať jednotlivé druhy funkčnej gramotnosti</p> <p>prejavovať záujem o kultúru spôsob života ľudí v rôznych častiach sveta</p> <p>diskutovať o geografických zaujímavostiach – prírodných a kultúrnych pamiatkach regiónov</p>		<p>Obyvateľstvo a sídla</p> <p>Hospodárstvo</p> <p>Oblasti a štáty Afriky</p> <p>Severná Afrika</p> <p>Stredná Afrika</p> <p>Južná Afrika</p>	<p>spoznať veľtoky Afriky, prírodné krásy – vodopády, jazerá</p> <p>vysvetliť pásmovitosť, jej príčiny a dôsledky, ochrana prírody- národné parky</p> <p>opísať život obyvateľov v rozličných častiach, spoznať globálne problémy obyvateľov – hlad, choroby, náboženské a kultúrne spolunažívanie</p> <p>opísať hospodárstvo svetadielu, jeho zameranie, spoznať najvyspelejšie hosp. krajiny a rekreačné</p>	<p>Brainstorming</p> <p>Projektové vyučovanie</p> <p>Skupinové vyučovanie</p>
--	--	---	--	---

			<p>strediská</p> <p>rozdelenie na 3 oblasti, najväčšie štáty, zaujímavé miesta- africké naj...</p> <p>charakterizovať oblasti z hľadiska prírodného, kultúrneho, spoznať veľké mestá, zameranie</p>	
	Ázia			
rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať, hľadať vzájomné vzťahy a		Poloha	na mape určiť polohu Ázie vo vzťahu k iným svetadielom a geografickým	Skupinové vyučovanie

<p>vysvetľovať ich, získať základné vedomosti o Afrike a Ázii, komplexne hodnotiť obidva svetadiely z hľadiska ich prírodných i kultúrnych charakteristík,</p> <p>prejavovať záujem o kultúru spôsob života ľudí v rôznych častiach sveta</p> <p>prejavovať záujem o kultúru spôsob života ľudí v rôznych častiach sveta</p>		<p>Členitosť pobrežia</p> <p>Povrch</p> <p>Podnebie, pod.pásma</p> <p>Vodstvo, rastlinstvo a živočíšstvo</p> <p>Obyvateľstvo a sídla</p> <p>Hospodárstvo</p>	<p>súradniciam,</p> <p>okrajové body, oceány, moria, poloostrovy a ostrovy</p> <p>vysvetliť, ako vznikli pohoria na príklade Himalájí, vznik sopiek a zemetrasenia, najväčšie nížiny</p> <p>určiť oblasti jednotlivých podnebných pásiem a ich charakteristické znaky, opísať, ktoré faktory najviac ovplyvňujú podnebie Ázie,</p> <p>charakterizovať rieky, jazerá oblastí, podľa mapy ku</p>	<p>Problémové vyučovanie</p> <p>Projektové vyučovanie</p> <p>Skupinové vyučovanie</p> <p>Samostatná práca Brainstorming Kooperatívne vyučovanie</p>
--	--	--	--	---

<p>diskutovať o geografických zaujímavostiach – prírodných a kultúrnych pamiatkach regiónov</p> <p>diskutovať o geografických zaujímavostiach – prírodných a kultúrnych pamiatkach regiónov</p>		<p>Oblasti a štáty Ázie</p> <p>Juhozápadná Ázia</p> <p>India</p> <p>Južná Ázia – ďalšie štáty</p> <p>Juhovýchodná Ázia</p> <p>Čína a Japonsko</p> <p>Východná Ázia – ďalšie štáty</p> <p>Severná Ázia</p>	<p>každému podnebnému pásu priradiť rastlinné pásma a opísať ho podľa typických znakov,</p> <p>najľudnatejšie štáty sveta, staré civilizácie, spôsob života, veľkomestá a ich problémy</p> <p>svetadiel bohatý na nerastné suroviny, zameranie hospodárstva, doprava, rekreačné strediská a kultúrne pamiatky</p> <p>vymenovať oblasti,</p>	
---	--	---	---	--

			<p>naj štáty a ich hlavné mestá,</p> <p>charakterizovať štáty z jedn. hľadísk</p> <p>opísať spôsob života v jednotlivých krajinách, vymenovať problémy krajín</p>	
<p>vedieť čítať mapu, orientovať sa na nej a používať ju pri získavaní informácií o daných lokalitách, vedieť nájsť mapu na internete, diskutovať o geografických zaujímavostiach – prírodných a kultúrnych pamiatkach regiónov</p>		<p>Stredná Ázia- Ázijské naj.... – zaujímavosti, rekordy</p>	<p>spoznávať prírodné a kultúrne pamiatky oblastí a štátov</p> <p>na základe projektov vybrať najzaujímavejšie miesta v Ázii</p>	<p>Kooperatívne vyučovanie Projektové vyučovanie</p>

prejavovať záujem o kultúru spôsob života ľudí v rôznych častiach sveta, kultúrne kompetencie rozšíriť prostredníctvom poznania rôznych kultúr vo vybraných regiónoch sveta.	Záverečné zhrnutie	opísať, čo vás zaujalo v Afrike a Ázii		Skupinové vyučovanie
--	---------------------------	--	--	----------------------

8. ročník

2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne

Prehľad tematických celkov a ich obsahu

Rozvíjajúce ciele a spôsobilosti	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Metódy a formy
získať základné vedomosti o Európe ako celku, komplexne hodnotiť svetadiel z hľadiska jeho prírodných i kultúrnych charakteristík,	Európa	Poloha, zobrazenie na mape, prehľad Členitosť pobrežia Povrch	určiť polohu Európy z rôznych hľadísk, práca s mapou – geografické súradnice, rovník, obratníky, rovnobežky, poludníky, nultý poludník	motivačný rozhovor, vysvetľovanie, rozprávanie, precvičovanie práca s mapou samostatná práca

		<p>Podnebie, podnebné pásma, počasie</p> <p>Vodstvo</p> <p>Rastlinstvo a živočíšstvo</p> <p>Obyvateľstvo</p> <p>Sídla</p> <p>Hospodárstvo</p> <p>Cestovný ruch</p> <p>Projekt – Zaujímavé mestá</p>	<p>ukázať na mape oceány, moria, prielivy, prieplavy, poloostrovy a ostrovy, vedieť rozdiel medzi ostrovom a poloostrovom</p> <p>odlíšiť nížiny a vysočiny, určiť na mape vybraté povrchové celky. Opísať ich polohu. Orientovať sa bez problémov na mape.</p> <p>určiť a ukázať na mape rozloženie podnebných pásiem v jednotlivých oblastiach svetadiela podľa geografickej šírky. Opísať vplyv vetrov, morských prúdov a nadmorskej výšky na podnebie, vysvetliť prúdenie pasátov</p> <p>spoznať veľtoky Európy, prírodné krásy – vodopády, jazerá. Určiť vybrané celky na mape. Spoznať vplyv Golského prúdu, činnosť ľadovca pri</p>	
--	--	---	---	--

			<p>vzniku jazier.</p> <p>vysvetliť pásmovitosť, jej príčiny a dôsledky, ochrana prírody-národné parky</p> <p>charakterizovať rozmiestnenie obyvateľstva, poznať husto a riedko osídlené oblasti, spoznať globálne problémy obyvateľov, vedieť odlíšiť štruktúru obyvateľstva</p> <p>poznať najväčšie mestá sveta, strediská a miesta rekreácie, podľa mapy určiť geografickú polohu akéhokoľvek mesta v regióne</p> <p>opísať hospodárstvo svetadielu, jeho zameranie, spoznať najvyspelejšie hosp.</p>	
komplexne a podrobne spoznať jednotlivé štáty svetadiela aj z hľadiska	Oblasti a štáty Európy	Oblasti a štáty Európy Spoznávame Európu - videofilm	Na obrysovej mape pomenovať všetky štáty Európy a ich hlavné	motivačný rozhovor, vysvetľovanie, rozprávanie, precvičovanie

<p>príležitosti pre turistov, rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať, hľadať vzájomné vzťahy a vysvetľovať ich, prejavovať záujem o kultúru spôsob života ľudí v rôznych častiach sveta,</p>		<p>Európska únia</p>	<p>mestá Spoznať najvýznamnejšie hospodárske zoskupenie krajín, členov, orgány EÚ</p>	
	<p>Stredná Európa</p>	<p>Stredná Európa- prehľad Slovensko – prírodné pomery Slovensko – hospodárstvo, obyvateľstvo Miestna krajina - región Kysuce Česko Poľsko Maďarsko Rakúsko Švajčiarsko Nemecko Cestujeme po strednej Európe</p>	<p>charakterizovať oblasť z hľadiska prírodných, hospodárskych a kultúrnych podmienok komplexne charakterizovať jednotlivé štáty z jednotlivých geografických hľadísk, opísať spôsob života v jednotlivých krajinách, poznať životnú úroveň, vymenovať problémy krajín spoznávať prírodné a kultúrne pamiatky oblastí a štátov, oboznámiť sa s kultúrnym spôsobom života, strediskami cest.ruchu v jednotlivých</p>	<p>využitie didaktických hier-zemepisné tajničky, doplnovačky a osemsmernky, projektové vyučovanie</p>

			krajinách navrhnuť cestu po strednej Európe na základe získaných poznatkov	
komplexne a podrobne spoznať jednotlivé štáty svetadiela aj z hľadiska príležitosti pre turistov, rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať, hľadať vzájomné vzťahy a vysvetľovať ich, prejavovať záujem o kultúru spôsob života ľudí v rôznych častiach sveta,	Západná a severná Európa			
rozvíjať kompetencie vedúce k iniciatívnosti a tvorivej práci žiakov spracúvaním projektov s mapou a zaujímavými miestami oboch svetadielov . Žiaci samostatne s pomocou literatúry a internetu spracúvajú informácie o krajine. kultúrne kompetencie		Prehľad oblasti Veľká Británia Írsko Francúzsko Belgicko, Holandsko a Luxembursko Dánsko a Island Nórsko Švédsko Fínsko	charakterizovať oblasť z hľadiska prírodných, hospodárskych a kultúrnych podmienok podrobne charakterizovať štáty z hľadiska prírodného, hospodárskeho i kultúrneho lokalizovať krajiny na mape aj ich najdôležitejšie	motivačný rozhovor, vysvetľovanie, rozprávanie, precvičovanie

<p>rozšíriť prostredníctvom poznania rôznych kultúr vo vybraných regiónoch oblasti. Geografia učí vážiť si iné kultúry pri zachovaní vlastnej identity, venuje sa ľudovej kultúre a kultúrnym tradíciám. Kultúrne pamiatky sú súčasťou obsahu regionálnej geografie,</p>			<p>miesta opísať spôsob života v jednotlivých krajinách, poznať životnú úroveň, vymenovať problémy krajín spoznávať prírodné a kultúrne pamiatky oblastí a štátov, oboznámiť sa s kultúrnym spôsobom života, strediskami cest. ruchu v jednotlivých krajinách</p>	
<p>rozvíjať kompetencie vedúce k iniciatívnosti a tvorivej práci žiakov spracúvaním projektov s mapou a zaujímavými miestami oboch svetadielov. Žiaci samostatne s pomocou literatúry a internetu spracúvajú informácie o krajine. kultúrne kompetencie rozšíriť prostredníctvom poznania rôznych kultúr vo vybraných</p>	<p>Južná a juhovýchodná Európa</p>	<p>Prehľad oblasti Španielsko Portugalsko Taliansko Grécko a Albánsko Srbsko Macedónsko a Čierna Hora Chorvátsko Slovinsko, Bosna a Hercegovina Bulharsko Rumunsko</p>	<p>charakterizovať oblasť z hľadiska prírodných, hospodárskych a kultúrnych podmienok podrobne charakterizovať štáty z hľadiska prírodného, hospodárskeho i kultúrneho lokalizovať krajiny na mape aj ich najdôležitejšie miesta opísať spôsob života v jednotlivých krajinách, poznať životnú úroveň, vymenovať problémy</p>	<p>začlenenie práce s kartografickým materiálom, hlavne mapou – či už v atlasoch alebo s mapami na internete, práce s literatúrou-encyklopédiami a doplňujúcimi zdrojmi,</p>

<p>regiónoch oblasti. Geografia učí vážiť si iné kultúry pri zachovaní vlastnej identity, venuje sa ľudovej kultúre a kultúrnym tradíciám. Kultúrne pamiatky sú súčasťou obsahu regionálnej geografie,</p>			<p>krajín spoznávať prírodné a kultúrne pamiatky oblastí a štátov, oboznámiť sa s kultúrnym spôsobom života, strediskami cest.ruchu v jednotlivých krajinách</p>	
<p>vedieť čítať mapu, orientovať sa na nej a používať ju pri získavaní informácií o daných lokalitách, vedieť nájsť mapu a informácie na internete, oceniť krásu kultúrnych pamiatok, naučiť sa ich vážiť si a chrániť, diskutovať o geografických zaujímavostiach – prírodných a kultúrnych pamiatkach regiónov, získavať údaje zo zdrojov, využiť internet, odbornú literatúru, rozvíjať</p>	<p>Východná Európa</p>	<p>Prehľad oblasti Ukrajina a Moldavsko Bielorusko Pobaltské krajiny Rusko – prírodné pomery Rusko – hospodárstvo, obyvateľstvo</p>	<p>podrobne charakterizovať štáty z hľadiska prírodného, hospodárskeho i kultúrneho lokalizovať krajiny na mape aj ich najdôležitejšie miesta opísať spôsob života v jednotlivých krajinách, poznať životnú úroveň, vymenovať problémy krajín</p>	<p>využitie IKT vo výučbe-výukové programy, dataprojektor, počítač, DVD filmy, interaktívne cvičenia na tabuli,</p>

jednotlivé druhy funkčnej gramotnosti.				
vedieť čítať mapu, orientovať sa na nej a používať ju pri získavaní informácií o daných lokalitách, vedieť nájsť mapu a informácie na internete, oceniť krásu kultúrnych pamiatok, naučiť sa ich vážiť si a chrániť, diskutovať o geografických zaujímavostiach – prírodných a kultúrnych pamiatkach regiónov, získavať údaje zo zdrojov, využiť internet, odbornú literatúru, rozvíjať jednotlivé druhy funkčnej gramotnosti.	Záverečné opakovanie a utvrdzovanie učiva	Spoznali sme náš svetadiel Križom-krážom po Európe Európske naj.... Záverečné zhodnotenie, opakovanie	Na základe získaných poznatkov spracovať projekt o mieste podľa vlastného výberu opísať, čo vás zaujalo v Európe formou IKT zhrnúť a zopakovať najdôležitejšie poznatky o svetadieli	využitie IKT vo výučbe-výukové programy, dataprojektor, počítač, DVD filmy, interaktívne cvičenia na tabuli,

9. ročník

1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Prehľad tematických celkov a ich obsahu

Rozvíjajúce ciele a spôsobilosti	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Metódy a formy
Vedieť používať mapu v praktickom živote.	Geografia v bežnom živote	Mapy. Geografické súradnice na mapách, číselná mierka mapy Tematické mapy, GPS v praxi	Mapy. Geografické súradnice na mapách, číselná mierka mapy Tematické mapy, GPS v praxi	Skupinová práca Práca s mapou.
Určiť polohu Slovenska a polohu regiónu ,v ktorom býva.	Základné informácie o regióne v kontexte planéty Zem	Práca s mapou – zemepisné súradnice, rovnobežky, poludníky	Poloha, zobrazenie Slovenska na mapách – Slovensko na severnej pologuli	Problémové vyučovanie.
	Objavovanie prírodných a človekom vytvorených osobitostí regiónu a ich porovnanie so Slovenskom (miestnou krajinou)			

Určiť na mape polohu Slovenska	POLOHA SLOVENSKA		Určiť na mape polohu Slovenska zemepisnými súradnicami.	Metóda rozhovoru Práca s mapou a atlasom
Na mape ukázať povrchové celky Slovenska.	POVRCHOVÉ CELKY	Pohoria: nížiny a kotliny	Na mape ukázať povrchové celky Slovenska a charakterizovať ich polohu a porovnať nadmorskú výšku podľa mapy Stručne opísať vznik slovenských pohorí Charakterizovať rozloženie nížin a kotlin na Slovensku a ich význam pre obyvateľstvo	Práca v skupinách Práca s mapou a atlasom
Opísať podnebie na Slovensku.	PODNEBIE	Podnebné činitele Vplyv podnebných činiteľov na povrch Slovenska Zmena podnebia s nadmorskou výškou a v priebehu roka na Slovensku	Určiť, ktorý činiteľ prevládal v danej lokalite a dotvoril zemský povrch podľa rôznych obrázkov oblastí Slovenska. Opísať, ako človek pôsobí na tvárnosť povrchu uviesť konkrétne príklady. Opísať podnebie na Slovensku ako sa mení počasie v priebehu	Didaktické hry Práca s mapou a atlasom

			jednotlivých ročných období, ako sa mení teplota a množstvo zrážok (použiť diagramy).	
Na mape určiť vybrané toky riek, jazerá, vodné nádrže, podzemné vody, kúpele, oblasti minerálnych a termálnych vôd. Zhodnotiť súčasný stav a navrhnúť možnosti zlepšenia vo využití a zásobovaní vodou	VODSTVO SLOVENSKA	Rieky (<i>Morava, Dunaj, Váh, Nitra, Hron, Hornád, Torysa, Dunajec</i>). Jazerá a vodné nádrže (<i>Veľké Hincovo pleso, Štrbské pleso, Oravská priehrada, Zemplínska šírava, Liptovská Mara, Gabčíkovo</i>). Podzemné vody, minerálne a termálne (<i>Žitný ostrov</i>), <i>kúpele (Piešťany, Bardejovské Kúpele, Trenčianske Teplice)</i> . Vodstvo v miestnej krajine.	Na mape určiť vybrané toky riek, jazerá, vodné nádrže, podzemné vody, kúpele, oblasti minerálnych a termálnych vôd. Charakterizovať význam vodstva na Slovensku na vybratých príkladoch. Opísať negatívne zásahy do vodstva Slovenska. Zhodnotiť možnosti využitia podzemných vôd. Vymenovať kúpele.	Práca s mapou Názorno demonštračné metódy.
Vymenovať a ukázať na mape národné parky a čím sú charakteristické Zdôvodniť význam ochrany vybratých objektov na Slovensku a vo svete. Porovnať vybrané NP Zeme a	NÁRODNÉ PARKY A PAMIATKY ZARADENÉ DO ZOZNAMU UNESCO	TANAP, PIENAP, NP Nízke Tatry, NP Malá Fatra, NP Veľká Fatra, NP <i>Slovenský raj, NP Muránska planina, NP Slovenský kras, NP Poloniny.</i>	Vymenovať a ukázať na mape národné parky a čím sú charakteristické Zdôvodniť význam ochrany vybratých objektov na Slovensku a vo svete. Porovnať vybrané NP Zeme a	Vyučovanie s využitím IKT Práca s mapou a atlasom

Slovenska. Predstaviť v projekte NP, pamiatky UNESCO na Slovensku alebo objekty miestnej krajiny		<i>Jaskyne Slovenského krasu, Vlkolíneec, Spišský hrad a Spišská Kapitula, Bukové lesy Nízkych Beskýd, Bardejov, Banská Štiavnica a okolie.</i>	Slovenska.	
Uviesť podmienky pre vznik sídla.	OBYVATELSTVO A SÍDLA	Sídla: <i>Banská Bystrica, Banská Štiavnica, Bardejov, Bratislava, Komárno, Košice, Kremnica, Levoča, Nitra, Martin, Michalovce, Piešťany, Poprad, Prešov, Prievidza, Trnava, Trenčín, Zvolen, Žilina.</i>	Porovnať povrch a osídlenie. Na základe porovnania uviesť, ktoré oblasti sú vhodné na osídlenia a ktoré nie. Uviesť podmienky pre vznik sídla. Zdôvodniť nerovnomerné osídlenie obyvateľstva na území Slovenska. Posúdiť príčiny nerovnomerného osídlenia územia Vybrané sídla určiť na mape, charakterizovať ich polohu a uviesť ich stručnú charakteristiku (zo zdrojov).	Questionstorming Práca s mapou a atlasom
Charakterizovať najvýznamnejšie hospodárske aktivity človeka na Slovensku. Charakterizovať dopravu v jednotlivých regiónoch Slovenska. Vymenovať a určiť na mape miesta	AKTIVITY ČLOVEKA	Hospodárstvo – ťažba nerastných surovín, poľnohospodárstvo, priemysel, doprava, služby, obchod Cestovný ruch –	Charakterizovať najvýznamnejšie hospodárske aktivity človeka na Slovensku a odlíšiť ich. Ukázať na mape hospodársky najvyspelejšie regióny	Skupinová práca Metóda aktívneho čítania Projektové vyučovanie

<p>Slovenska, ktoré sú vhodné na rozvoj cestovného ruchu. Pripraviť trasu možnej exkurzie po význačných strediskách cestovného ruchu na Slovensku. Opísať možnosti rozvoja cestovného ruchu v miestnej krajine. Pripraviť prezentáciu svojho sídla, regiónu alebo Slovenskej republiky</p>		<p>Strediská letnej a zimnej rekreácie Prírodné a kultúrne lokality, ľudová kultúra Miestna krajina</p>	<p>Slovenska. Charakterizovať dopravu v jednotlivých regiónoch Slovenska. Podľa mapy vyznačiť dôležité oblasti pre CR a opísať ich zaujímavé miesta pre CR.</p>	
<p>Naučiť žiakov ochrane prírody.</p>	<p>Environmentálne súvislosti spestrené zaujímavosťami o regióne</p>	<p>Znečistenie prírody Kalamity a prírodné hrozby Rozdiely medzi regiónmi Slovenska Historické územia a tradície</p>	<p>Enviromentálne súvislosti v praxi a v našom regióne.</p>	<p>Práca s IKT</p>

4. Prierezové témy:

Prierezová téma

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti - naučiť žiakov komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, pracovať v skupine, prezentovať svoju prácu aj prácu skupiny

Osobnostný a sociálny rozvoj - rozvíjať ľudský potenciál žiakov, poskytovať základy pre plnohodnotný a zodpovedný život, rozvíjať osobné a sociálne spôsobilosti, ktoré spätne podporujú akademický rozvoj - rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebaopoznávanie, sebaúctu, sebadôveru, a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebvzdelávanie, naučiť žiakov

„Kľúč k vzdelaniu“
Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť

	<p>uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakom získavať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medzilľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu, podporovať svojím obsahom prevenciu sociálno-patologických javov v škole</p>
Environmentálna výchova	<p>- prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi; poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta; pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu</p>
Mediálna	<p>-množstvo informácií sa dnes dostáva ku žiakom cez Internet. Nie každý žiak dokáže obsah stránok selektovať, preto sa čoraz viac do popredia dostáva potreba rozvíjať u žiakov mediálnu kompetenciu, ktorá by umožnila žiakom osvojiť si stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty – zdroj informácií</p>
Multikultúrna	<p>-poukázať a vysvetliť žiakom, že ľudí neposudzujeme podľa vonkajšieho vzhľadu príslušnosťou k inej rase. Poukázať na toleranciu a rešpektovanie iných kultúr, náboženstiev, tradícií, jazyka, spôsobu života, mentality a ľudských výtvorov. Upozorniť na využívanie výsledkov vedy a výskumov z hľadiska časového i priestorového na Zemi.</p>

5. Prepojenie s inými predmetmi

SJL – pri riešení úloh a pri práci s textom rozvíjať čitateľské zručnosti, čítanie s porozumením

VYV – rozvíjať estetické cítenie pri projektoch a mapách,

TEV – orientácia v okolí školy a v teréne, pohyb v teréne

MAT- výpočet vzdialeností v teréne, zemepisné súradnice

„Klíč k vzdelaniu“
Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť

6. Metódy a formy práce

Didaktické hry, brainstorming, dialóg, zážitková metóda, názorná metóda, relaxačný príbeh, heuristický rozhovor, metóda utvrdzovania, fixačná metóda, motivačná demonštrácia, vyhľadávanie informácií, problémové vyučovanie, individuálna práca, zážitkové učenie, skupinová práca

7. Učebné zdroje

Učebnica geografie pre 5. roč., Učebnica geografie pre 6. roč., Učebnica geografie pre 7. ročník (autori doc. RNDr. Ladislav Talmáči a kol.), Pracovný zošit Hravá geografia 8, CD, interaktívna tabuľa, internet, encyklopédie a atlasy: Školský zemepisný atlas, Zemepisný atlas sveta. Odborné časopisy : National geographic, GEO, Ľudia a Zem
DVD filmy a výukové programy : Zázračná planéta, Didakta Zemepis Európska únia, ďalšie podľa priebežnej ponuky.
Internet: Program Albert , Hot potatoesa Kartičky, internetové geografické portály, interaktívne testy, prezentácie, aplikácia Google Earth.

8. Hodnotenie predmetu

- 5 stupňová klasifikačná stupnica- na základe metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy použité budú adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia. Hodnotiť sa budú ústne odpovede, písomne testy a projekty. Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Pri hodnotení a klasifikácii budeme vychádzať z metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu. Hodnotiť sa bude známku.

Učebné osnovy z občianskej náuky

spracované v súlade so ŠVP občianska náuka ISCED 2
– príloha v rámci špecifického cieľa 1

Spracovaný v rámci projektu:

Prioritná os:	1 Reforma systému vzdelávania a odbornej prípravy
Opatrenie:	1.1 Premena tradičnej školy na modernú
Prijímateľ:	Základná škola s materskou školou, Kudlov 781, 023 14 Skalité
Názov projektu:	Kľúč k vzdelaniu
Kód výzvy:	OPV-2008/1.1/03-SORO
Kód ITMS projektu:	26110130189

„Kľúč k vzdelaniu“
Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť

1. Charakteristika učebného predmetu

Predmet prispieva k orientácii žiakov v rodinnom a školskom prostredí. Vede ich k poznávaniu svojej obce, regiónu, vlasti a Európskej únie. Umožňuje žiakom pochopiť seba samých a pomáha im v ich socializácii. učí ich demokraticky myslieť a konať. Žiaci si postupne vytvárajú predstavu o pojme spoločnosť tak, že poznávajú rodinu a školu ako najbližšie sociálne prostredie, v ktorom žijú a snažia sa pochopiť svoje miesto a vzťah k tomuto prostrediu. Oboznamujú sa so svojimi právami a povinnosťami v role detí a žiakov. Učí ich demokraticky myslieť a konať, poznávať svoje práva a povinnosti, sebakriticky hodnotiť. Vede žiakov k aktívnej občianskej angažovanosti a umožňuje im pochopiť ekonomický život spoločnosti. Predmet prispieva k orientácii žiakov v rodinnom a školskom prostredí. Umožňuje žiakom pochopiť seba samých a pomáha im v socializačnom procese.

2. Ciele učebného predmetu

Všeobecné ciele:

- podporovať vedomie jedinečnosti každého človeka (osobnosť),
- utvárať vedomie vlastnej identity a identity druhých ľudí,
- viesť žiakov k sebapoznaniu a sebahodnoteniu,
- viesť žiakov k aktívnemu občianstvu, k chápaniu pojmov demokracia a tolerancia,
- vytvárať pozitívne vzťahy v prostredí školy a mimo školy,
- získať vedomosti o ekonomickom fungovaní spoločnosti,
- vedieť primerane vyjadriť svoje pocity a názory a obhájiť ich,
- uplatňovať mravné princípy spoločenského spolunažívania,

„Klíč k vzdelaniu“
Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť

- -akceptovanie vlastnej osobnosti a osobnosti druhých ľudí,
- -rešpektovanie základných princípov demokracie a tolerancie,
- -vytváranie pozitívnych vzťahov k opačnému pohlaviu v prostredí školy a mimo školy,
- -obhajovanie vlastných postojov, primerané obhajovanie svojich práv,
- -rešpektovanie a uplatňovanie mravných princípov a pravidiel spoločenského spolunažívania,
- -preberanie zodpovednosti za vlastné názory, správanie sa a dôsledky konania.

Špecifické (konkrétne) ciele:

- žiak vie vysvetliť svoje miesto v spoločnosti, chápe pojmy občan, štát a spoločnosť,
- pozná rozdiel medzi pojmi právo a povinnosť, ľudské právo a sloboda,
- vie definovať pojem právny štát a jeho základné znaky, pojem demokracia,
- aktívne sa podieľa na tvorbe pravidiel v triede (triedna samospráva) a v škole (školská samospráva) a riadi sa nimi,
- žiak sa aktívne zapája do činnosti obce, chápe pojem obecná samospráva, obecné zastupiteľstvo a jeho úlohy,
- žiak sa zapája do práce v záujmových útvaroch školy (Školský parlament) a do mimoškolských aktivít,
- vie definovať multikulturalizmus, štruktúru obyvateľstva z rôznych hľadísk (rasa, náboženstvo, jazyk).

Kľúčové spôsobilosti

- uvedomiť si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňovať a ochraňovať princípy demokracie,
- vyvážené chápať svoje záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, spoločnosti,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti,
- sledovať a posudzovať udalosti verejného života a zaujímať k nim stanoviská,
- aktívne podporovať udržateľnosť kvality životného prostredia – aj v rámci svojej obce.

3. Obsah vzdelávania

5. ročník

1 hodina týždenne 33 hodín ročne

Prehľad tematických celkov a ich obsahu

Rozvíjajúce ciele a spôsobilosti	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Metódy a formy
1. TC: MOJA RODINA			
<ul style="list-style-type: none"> - pochopiť poslanie a funkcie rodiny, - - vysvetliť vzťahy medzi členmi rodiny, roly členov rodiny, - poznať históriu vlastnej rodiny, 	<p>Funkcia rodiny. Pojem „rodina“ a základné znaky rodiny. Úplná a neúplná rodina.</p> <p>Vzťahy v rodine.</p> <p>Rodinná genéza dvoch generácií dozadu. Rodostrom. Zvyky a tradície rodiny a vzájomné porovnávanie s inými rodinami.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žiak chápe význam rodiny pre človeka, dieťa a spoločnosť, - vedieť rozlíšiť pozitíva a negatíva v rodinných vzťahoch, chápať zmysel pozícií jednotlivých členov rodiny, - získať úctu a hrdosť na svoju rodinu, tradície, zvyky, vedieť rozlíšiť, v čom sú rodiny 	<p><i>Metódy:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - informačno-receptívna (výklad), - reproduktívna (riadený rozhovor), - diskusia. <p><i>Formy:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - práca s učebnicou, - individuálna práca, -diskusia, - beseda. - diskusia, - brainstorming,

<ul style="list-style-type: none"> - oboznámenie sa s komunikáciou v rodine a so zásadami správnej komunikácie, - snažiť sa pochopiť problémy rodinného života a ich riešenia, ich príčiny a dôsledky, - poznať zdravý spôsob života, - oboznámenie sa s medziľudskými 	<p>Verbálna a neverbálna komunikácia. Základné komunikačné techniky.</p> <p>Úplná a neúplná rodina. Problémy rodinného života.</p> <p>Životné štýly. Stres. Relaxačné techniky. Zdravá životospráva a duševná hygiena.</p> <p>Medziľudské vzťahy. Pomoc</p>	<p>podobné/ originálne,</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápať dôležitosť komunikácie medzi členmi rodiny, vedieť zdôvodňovať svoj názor, rešpektovať názor ostatných, prejavíť úctu k názorom rodičov, - porozumieť príčinám rodinných kríz, vedieť prejavíť cit spolupatričnosti, - vedieť porovnávať jednotlivé životné štýly, vedieť identifikovať stres a naučiť sa techniky na jeho zvládanie a odbúravanie, vedieť uplatniť základy zdravej 	<ul style="list-style-type: none"> - brainstorming, - riešenie problémových úloh, - diskusia, - riadený rozhovor, - skupinová práca, - diskusia, - riešenie problémových
--	---	--	---

<p>vzťahmi,</p> <ul style="list-style-type: none"> - oboznámenie sa s generačným problémom v rodine, - spoznať základné dokumenty o rodine a Zákon o rodine, 	<p>a podpora. Priateľstvo.</p> <p>Viacgeneračné rodiny a ich problémy.</p> <p>Dohovor o právach dieťaťa.</p> <p>Zákon o rodine.</p>	<p>výživy,</p> <ul style="list-style-type: none"> - vedieť určiť, čím sa vzájomne obohacujeme a ako si pomáhame, - vedieť vysvetliť pojem viacgeneračnej rodiny, potrebu vzájomnej starostlivosti rodičov, detí, starých rodičov, pomoc starým rodičom, - vedieť pracovať s príslušným dokumentom a príslušným zákonom, poznať svoje práva a povinnosti zo zákona, 	<p>úloh,</p> <ul style="list-style-type: none"> - skupinová práca, - problémové úlohy, - skupinová práca, - problémové úlohy, - skupinová práca, - samostatná práca, - práca s médiami,
<p>2. TC: MOJA ŠKOLA</p>			

<ul style="list-style-type: none"> - porozumieť triede ako sociálnej skupine, - porozumieť individualizmu a kolektivismu v triede, - naučiť sa kolektivismu v triednom prostredí, - hodnotenie a sebahodnotenie žiakov v triede, 	<p>Trieda. Triedny kolektív. Postavenie jednotlivca v triede a v spoločnosti.</p> <p>Sociálna rola a socializácia. Osobnosť – pozitívna, negatívna. Sociálne roly v triede. Vodca triedy.</p> <p>Súťaživosť a súperenie. Spolupráca, kompromis a riešenie konfliktov.</p> <p>Rovnosť a rovnakosť. Predsudok a diskriminácia. Sebahodnotenie a hodnotenie druhých ľudí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vysvetliť príčiny pozícií žiakov v triede, učiteľa v triednom kolektíve, - vysvetliť pojem „socializácia“, objasniť význam pozitívnych vzorov pre život triedy, odhaliť manipuláciu. - žiak má spoznať základné spôsoby riešenia konfliktov, vzájomnej spolupráce, - žiak chápe základné pojmy, vie určiť pozitíva aj negatíva svojich 	<ul style="list-style-type: none"> - informačno-receptívna (výklad), - reproduktívna (riadený rozhovor), - heuristická (riešenie úloh), - práca s učebnicou, - individuálna práca, -diskusia, - beseda. - diskusia, - diskusia, - riešenie problémových úloh, - diskusia,
--	--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - poznať práva a povinnosti žiakov v triede, triedna samospráva, - školská samospráva, - spoznať mimoškolskú a mimovyučovaciu činnosť žiakov, - spoznávanie našej školy – jej minulosť 	<p>Dokument – Práva a povinnosti žiakov v konkrétnej triede. Triedna samospráva a jej zloženie.</p> <p>Dokument – Školský poriadok. Práva a povinnosti žiakov ZŠ. Činnosť žiackeho školského parlamentu.</p> <p>Záujmové útvary v škole a ich vedúci. Aktívne využitie voľného času.</p> <p>História školy. Úspechy žiakov.</p>	<p>spolužiakov bez urážania,</p> <ul style="list-style-type: none"> - žiak sa zúčastní na tvorbe práv a povinností vo svojej triede, - žiak si osvojí svoje práva a povinnosti v škole, vie, kto ho zastupuje v školskom parlamente a ako obhajuje jeho práva, - žiak sa zapája do mimoškolských aktivít a navštevuje krúžky na škole, pozná prácu záujmových aktivít, 	<ul style="list-style-type: none"> - riadený rozhovor, skupinová práca, - brainstorming, - diskusia, - diskusia, - skupinová práca, - brainstorming,
---	---	---	---

<p>a súčasnosť,</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznanie práce učiteľov, - zamyslenie sa nad budúcou profesiou, - pochopenie učenia sa ako hodnoty, 	<p>Osobnosti školy. Symbolika školy.</p> <p>Osobnosť učiteľa. Pracovné štýly učiteľov. Typy učiteľa.</p> <p>Rozdiel – povolanie a zamestnanie. Rodinné tradície v povolaniach.</p> <p>Hodnoty detí v závislosti od veku a ich zmeny. Význam vzdelania a prepojenie vzdelania s povoláním.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žiak pozná osobnosti školy – učiteľov – a ich úspechy, činnosť, snaha žiakov a učiteľov reprezentovať školu, - žiak vie uviesť základné typy osobnosti učiteľa, je schopný vyjadriť svoj názor bez urážania, - vie vysvetliť rozdiel medzi povolaním a zamestnaním na konkrétnych príkladoch, uvedomuje si záujem o budúcu prácu, - žiak vie uviesť hodnoty 	<ul style="list-style-type: none"> - skupinová práca, - riadený rozhovor, - diskusia, - diskusia, - riadený rozhovor, - brainstorming, - diskusia, - práca s médiami,
---	---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> - spoznanie školského systému v SR, - školský systém v Európe, - predstava žiakov o škole budúcnosti. 	<p>Typy a stupne škôl školského zariadenia v SR.</p> <p>Typy a stupne škôl vo vybraných štátoch EÚ. Povinná školská dochádzka.</p> <p>Spôsoby učenia a vyučovania v budúcnosti. Postavenie učiteľa a žiaka v budúcnosti.</p>	<p>vo svojom živote, chápe význam vzdelávania pre život,</p> <ul style="list-style-type: none"> - žiak vie rozlíšiť typy škôl, pozná možnosti ďalšieho vzdelávania u nás, - žiak sa naučí porovnávať školy u nás a v zahraničí, vie rozlíšiť dĺžku školskej dochádzky, - žiak prejaví zmysel pre realitu, vytvára sa uňho priestor pre rozvoj tvorivosti a fantázie, vie 	<ul style="list-style-type: none"> - riadený rozhovor, - riadený rozhovor, - skupinová práca, - diskusia.
---	--	---	---

„Kľúč k vzdelaniu“
Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť

		obhájiť svoju predstavu.	
--	--	--------------------------	--

Prierezové tematiky :

ENV — environmentálna výchova - Mimovyučovacia a mimoškolská činnosť, Spoznanie našej školy

OSR — osobný a sociálny rozvoj – Poslanie a funkcie v rodine, Roly členov rodiny, História mojej rodiny, Komunikácia v rodine a medziľudské vzťahy, Triedna a školská samospráva.

Mediálna výchova – Zdravý spôsob života, Školský systém u nás a v EU, Spoznanie našej školy.

Multikultúrna výchova – História mojej rodiny, Spoznanie našej školy, Školský systém u nás a v EU.

TVVP – tvorba projektu a prezentačných zručností – Moja rodina, Zdravý životný štýl, História a osobnosti mojej školy, Moja škola

Podrobnejšie sú prierezové tematiky rozpracované v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch predmetu Občianska výchova pre 7. ročník ZŠ.

Použité zdroje:

E. Dřízová: Občianska výchova pre 7. ročník. SPN, 2008, Bratislava.

Krsková, D. Ďurajková, A. Drozdíková: Občianska výchova pre 8. ročník. SPN, 2004, Bratislava.

Ústava Slovenskej republiky.

Internet

Skalité – monografia obce. MAGMA, 2005.

DROZDÍKOVÁ, A., ĎURAJKOVÁ, D.: Občianska výchova pre 6. ročník ZŠ.SP.N, Bratislava 2009.

6. ročník

1 hodina týždenne 33 hodín ročne

Prehľad tematických celkov a ich obsahu

Rozvíjajúce ciele a spôsobilosti	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Metódy a formy
1. TC: MOJA OBEC, REGIÓN, VLASTĚ, EURÓPSKA ÚNIA			
<p>- viesť žiakov k aktívnemu občianstvu a osobnej angažovanosti, k uvedomovaniu si práv a povinností, rešpektovaniu základných princípov demokracie a tolerancie,</p> <p>- učiť žiakov rešpektovaniu a uplatňovaniu mravných princípov spoločenského spolunažívania,</p>	<p style="text-align: center;">Moja obec</p> <p style="text-align: center;">História a súčasnosť mojej obce</p> <p style="text-align: center;">Kronika a erb mojej obce</p>	<p>ŽIAK:</p> <p>- vie vysvetliť základné pojmy,</p> <p>- pozná históriu a súčasnosť svojej obce, v ktorej žije,</p> <p>- vie vysvetliť význam symbolov obce,</p> <p>- vie posúdiť význam obecnej a školskej kroniky pre poznanie minulosti a pre prepojenie so súčasnosťou,</p> <p>- pozná osobnosti obce v minulosti a dnes,</p>	<p>- metóda pozorovania – rozprávanie, rozhovor, dialóg</p> <p>- práca s internetom – www stránka našej obce Skalité</p> <p>- práca s literatúrou – zaujímavosti</p>

<p>- učiť žiakov preberať zodpovednosť za vlastné názory, správanie sa a dôsledky konania,</p> <p>-</p>	<p>Významné osobnosti našej obce</p> <p>Verejný, kultúrny a spoločenský život v našej obci</p> <p>Môj región</p> <p>Moja vlasť – SR</p>	<p>- uvedomuje si význam pozitívnych vzorov pre ďalšie generácie,</p> <p>- buduje si pocit hrdosti na svoju obec,</p> <p>- pozná dôležité úlohy obecnej samosprávy,</p> <p>- pozná spôsob volieb poslancov do obecného zastupiteľstva,</p> <p>- dokáže pracovať a hľadať dôležité informácie na internetovej stránke svojej obce (dediny),</p> <p>- pozná históriu a súčasnosť regiónu (Kysuce),</p> <p>- vie vymenovať ďalšie regióny Slovenska,</p> <p>- dokáže charakterizovať rozdielnosť jednotlivých</p>	<p>- beseda s pani starostkou, príp. členom obecného zastupiteľstva</p> <p>- powerPoint - prezentácia</p> <p>- výklad</p> <p>- práca s internetom</p>
---	---	--	---

	<p>Štátne symboly</p> <p>Európska únia</p>	<p>regiónov,</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná históriu vzniku svojej vlasti, - vie vymenovať základné štátne symboly a vie ich opísať, - uvedomuje si význam európskej integrácie pre život občanov SR, - vie vyhľadať informácie o EÚ, - chápe prepojenie národnej identity s európskou identitou. 	<ul style="list-style-type: none"> - powerPoint - prezentácia - výklad - práca s textom
2. TC: VONKAJŠÍ A VNÚTORNÝ ŽIVOT JEDNOTLIVCA			
<p>VNÚTORNÝ ŽIVOT JEDNOTLIVCA:</p>	<p>Ľudská psychika</p>	<p>ŽIAK:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvedomuje si spätosť ľudskej psychiky s biologickými faktormi, - uvedomuje si vývin svojej psychiky, 	<ul style="list-style-type: none"> - informačno-receptívna (výklad), - reproduktívna (riadený rozhovor),

	<p>Človek ako osobnosť</p> <p>Nástroje utvárania osobnosti</p> <p>Proces učenia sa</p> <p>Psychológia v každodennom živote</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vie vymenovať charakteristické znaky osobnosti, - pozná základné typy osobnosti podľa temperamentu a vie sa následne do niektorej z nich správne zaradiť, - pozná prostriedky utvárania osobnosti, - vie rozlíšiť krátkodobú a dlhodobú pamäť, - chápe súvislosť medzi pamäťou a myslením v procese učenia sa, - posudzuje základné metódy učenia sa a hľadá si najvhodnejšie pre seba, - chápe dôležitosť primeraného prežívania emócií, - uvedomuje si dôležitosť 	<ul style="list-style-type: none"> - práca s učebnicou, - individuálna práca, - diskusia, - beseda. - testy osobnosti, - simulačná metóda, - test – Poznáš sám seba?
--	--	--	---

<p>VONKAJŠÍ ŽIVOT JEDNOTLIVCA:</p>	<p>Vytváranie sociálnych vzťahov jednotlivca v širšom prostredí.</p> <p>Sociálne skupiny.</p> <p>Sociálne vzťahy v triede.</p> <p>Sociálne zručnosti.</p>	<p>vytvárania sociálnych vzťahov,</p> <ul style="list-style-type: none"> - rešpektuje každého člena skupiny bez ohľadu na jeho pozíciu v skupine, - vie odolať tlaku skupiny, - ovláda a v každodennom živote používa základné komunikačné zručnosti – komunikuje, spolupracuje a rieši konflikty, - dokáže správne riešiť konflikty, - získava zručnosti a spôsobilosti v tímovej práci. 	<ul style="list-style-type: none"> - skupinová práca, - inscenačná metóda, - diskusia, - simulačná metóda.
--	---	--	--

„Kľúč k vzdelaniu“
Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť

Prierezové tematiky :

ENV — environmentálna výchova – Môj región, Moja obec, Moja vlasť,
OSR — osobnostný a sociálny rozvoj – Moja obec, Človek ako osobnosť,
Multikultúrna výchova – Európska únia

7. ročník

1 hodina týždenne 33 hodín ročne

Prehľad tematických celkov a ich obsahu

Rozvíjajúce ciele a spôsobilosti	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Metódy a formy
Sociálne vzťahy v spoločnosti			
<ul style="list-style-type: none"> - budovať u žiaka základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, - naučiť žiaka byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti, - vyvážené chápať svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti, 	<p>Spoločnosť a jej vývoj, štruktúra spoločnosti. Spoločenské vrstvy a triedy.</p> <p>Migrácia obyvateľstva a jej príčiny. Rasy, národy a národnosti. Náboženstvá a ich funkcia. Multikultúrnosť.</p> <p>Konflikty, napätie, miestne vojny a terorizmus.1</p>	<p>Žiak vie o vzniku a vývoji ľudskej spoločnosti, pozná rozdiel medzi vidieckou a mestskou komunitou,</p> <ul style="list-style-type: none"> - žiak pozná základné rozvrstvenie ľudskej spoločnosti, - vie hlavné príčiny sociálnych zmien, - žiak vie definovať pojem migrácie a jej príčiny a dôsledky, - vie vymenovať rasy a ich znaky, žiak si buduje toleranciu voči iným rasám a národom, 	<p><i>Metódy:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - informačno-receptívna (výklad), - reproduktívna (riadený rozhovor), - heuristická (riešenie úloh), - expozičná (projekt). <p><i>Formy:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - práca s učebnicou, - individuálna práca, - skupinová práca, - diskusia, - beseda.

		<ul style="list-style-type: none"> - pozná hlavné svetové náboženstvá, toleruje ľudí iného vierovyznania, - vie tolerovať kultúrnu rozmanitosť, - žiak pozná príčiny konfliktov medzi spoločenskými skupinami, - pozná príčiny a dôsledky vojen a terorizmu. 	
Občiansky život ako proces formovania demokracie			
<ul style="list-style-type: none"> - pochopiť základný význam demokracie., - sledovať udalosti verejného života ako aj života vo svojej obci a zaujímať k nim stanoviská, - uvedomiť si svoje práva a povinnosti, vedieť tolerovať práva iných. 	<p>Občan, občianstvo, štát. Vývoj občianskej spoločnosti (Grécko, Rím). Znak štátu. Ústava SR a jej členenie, 2. hlava Ústavy SR. Štátna moc, súdna moc, zákonodarná moc, výkonná moc. Princípy demokracie a demokratický štát. Voľby, volebné právo, parlamentné a komunálne voľby. Štátna</p>	<p>Žiak pozná vzťah medzi občanom a štátom,</p> <ul style="list-style-type: none"> - vie vymenovať znaky právneho štátu, - vie využiť informácie z dejepisu o vzniku štátov, <p>- vie v konkrétnych situáciách rozlíšiť, či ide o právny štát,</p> <p>- žiak chápe význam Ústavy SR a pozná jej obsah,</p>	<p><i>Metódy:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - informačno-receptívna (výklad), - reproduktívna (riadený rozhovor), - heuristická (riešenie úloh), - expozičná (projekt). <p>- práca s učebnicou, - individuálna práca,</p>

	<p>správa a samospráva.</p> <p>Ľudské práva a slobody. Dokumenty ľudských práv (Všeobecná deklarácia ľudských práv, Dohovor o ľudských právach. Práva detí – dokumenty. Záujmové aktivity občanov – občianske združenia. Charitatívna činnosť.</p> <p>Triedna a školská samospráva. Žiacky parlament a jeho úlohy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vie vysvetliť význam 2. hlavy Ústavy SR, - vie vymenovať úlohy parlamentu, - pozná základné právomoci prezidenta, - žiak vie vysvetliť pojem demokracia, - chápe rozdiel medzi priamou a nepriamou demokraciou, - vie vymenovať princípy demokracie, - vie vysvetliť pojem politická pluralita, - vie vysvetliť význam slobodných volieb v demokratickej spoločnosti, - žiak chápe rozdiel medzi parlamentnými a komunálnymi voľbami, - pozná starostu svojej obce, - zaujíma sa o činnosti obecnej samosprávy, - vie vymenovať základné ľudské práva a slobody, 	<ul style="list-style-type: none"> - skupinová práca, -diskusia, - beseda.
--	--	---	---

„Kľúč k vzdelaniu“
Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť

		<ul style="list-style-type: none">- vie zdôvodniť, prečo sa učíme o právach,- pozná základné dokumenty a inštitúcie ochraňujúce ľudské práva,- pozná inštitúcie, ochraňujúce deti.	
--	--	--	--

Prierezové tematiky

ENV — environmentálna výchova – Záujmové aktivity občanov (občianske združenia)

OSR — osobný a sociálny rozvoj (rešpektovať názor iného človeka, poznať svoje silné a slabé stránky, pracovať na rozvoji svojej osobnosti rozvíjaním jednotlivých kľúčových kompetencií) – Ľudské práva a slobody, Ústava SR

OŽZ — ochrana života a zdravia – Multikultúra, Svetové náboženstvá

Použité zdroje:

E. Dřízová: Občianska výchova pre 7. ročník. SPN, 2008, Bratislava.

Krsková, D. Ďurajková, A. Drozdíková: Občianska výchova pre 8. ročník. SPN, 2004, Bratislava.

Ústava Slovenskej republiky.

Internet

Skalité – monografia obce. MAGMA, 2005. DROZDÍKOVÁ, A., ĎURAJKOVÁ, D.: Občianska výchova pre 6. ročník ZŠ. SPN, Bratislava 2009.

Hodnotenie predmetu:

Predmet Občianska náuka je hodnotený päťstupňovou klasifikačnou škálou. Žiaci sú takisto hodnotení slovne – motivačne. Powerpointové prezentácie a projekty sú hodnotené známku, ako aj pochvalou.

3. Obsah vzdelávania

9. ročník

1 hodina týždenne 33 hodín ročne

Prehľad tematických celkov a ich obsahu

Rozvíjajúce ciele a spôsobilosti	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Metódy a formy
3. TC: Štát a právo			
<ul style="list-style-type: none"> - pochopiť podstatu štátu - oboznámenie sa s funkciami štátu 	<p>Štát, znaky štátu</p> <p>Funkcie štátu. Vnútorne a vonkajšie funkcie</p> <p>Monarchia, republika, diktatúra</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie vysvetliť príčiny vzniku štátu, charakterizovať znaky štátu, ovláda text štátnej hymny, vie vzdať úctu štátnym symbolom - vie uviesť príklady na jednotlivé vnútorné funkcie štátu, vysvetliť úlohu štátu z hľadiska jeho vonkajších funkcií, vie charakterizovať vzťahy SR so susednými štátmi - vie rozlíšiť medzi 	<p><i>Metódy:</i> Informačnoreceptívna – výklad Reprodukčná – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Didaktické hry – situačná metóda, inscenačná metóda Expozičná - projekt</p> <p><i>Formy:</i> - práca s učebnicou, - individuálna práca, -diskusia, - beseda.</p>

<ul style="list-style-type: none">- spoznať formy vlády- poznať jednotlivé zložky štátnej moci- oboznámenie sa s fungovaním zákonodarnej moci	<p>Zákonodarná, výkonná a súdna moc</p> <p>Parlament – NR SR, zákon, zákonodarný proces, Zbierka zákonov, platnosť zákona, účinnosť zákona</p>	<p>absolutistickou a parlamentnou formou monarchie, vie uviesť konkrétne typy príkladov na demokratickú a nedemokratickú formu republiky, vie uviesť príklady na typy diktatúr z minulosti i súčasnosti</p> <ul style="list-style-type: none">- vie vysvetliť príčiny rozdelenia štátnej moci na jednotlivé zložky, vie porovnať jednotlivé zložky štátnej moci- vie popísať priebeh plenárneho zasadnutia parlamentu – NR SR, charakterizovať úlohu prezidenta v zákonodarnom procese, rozlišovať medzi platnosťou zákona a účinnosťou zákona	<ul style="list-style-type: none">- diskusia,- brainstorming,- riešenie problémových úloh,- diskusia,- riadený rozhovor,- riadený rozhovor,- diskusia,- diskusia- riešenie problémových úloh,
---	--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> - spoznať vzťah štátu a práva 	<p>Právo, právny štát, právna istota</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vie definovať pojem právo, zdôvodniť spätosť štátu a práva, uviesť príklady z bežného života na platnosť nadosobnej moci zákona 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - riadený rozhovor,
<ul style="list-style-type: none"> - spoznať jednotlivé druhy noriem 	<p>Norma, právna norma, morálna norma, náboženská norma, estetická norma</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vie charakterizovať jednotlivé druhy noriem, na konkrétnych príkladoch vie rozlišovať medzi jednotlivými druhmi noriem 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad, - problémové úlohy, - práca s médiami,
<ul style="list-style-type: none"> - oboznámenie sa s právnymi inštitúciami 	<p>Súdy, prokuratúra, advokácia, polícia, notárstvo</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vie popísať funkcie jednotlivých právnych inštitúcií SR, aktívne participovať na príprave a priebehu inscenácie súdneho pojednávania na vyučovacej hodine, rozlíšiť služby advokáta a 	<ul style="list-style-type: none"> - riadený rozhovor, - skupinová práca, - didaktické hry,

<p>SR</p> <ul style="list-style-type: none"> - pochopiť prepojenosť právneho vedomia s právnym poriadkom štátu - oboznámenie sa s právnym poriadkom (systémom) SR 	<p>Právne vedomie, vývoj právneho vedomia</p> <p>Právne predpisy, odvetvia práva,</p>	<p>notára</p> <ul style="list-style-type: none"> - vie popísať prepojenosť právneho vedomia s právnym poriadkom štátu, zdôvodniť praktický význam právnych poznatkov pre budovanie svojho právneho vedomia - vie definovať pojem právne predpisy, hierarchizovať pojmy právneho systému SR, opísať dve vybrané odvetvia verejného práva, opísať tri vybrané odvetvia súkromného 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad, - diskusia, - práca s médiami, - samostatná práca, - riadený rozhovor,
---	---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - spoznať Zákon o rodine a snažiť sa pochopiť problémy rodinného života a ich riešenia, ich príčiny a dôsledky, - oboznámenie sa s Trestným zákonom a potrebou dodržiavania zákonov SR 	<p>verejné právo, súkromné právo</p> <p>Zákon o rodine, manželstvo, rodina, rozvod</p> <p>Trestný zákon, trestný čin, trestná zodpovednosť, prezumpcia nevinu, predbežné zadržanie, zadržanie, obvinený, obžalovaný,</p>	<p>práva</p> <ul style="list-style-type: none"> - vie vysvetliť poslanie Zákona o rodine a jeho úlohy, na základe príkladov z literatúry alebo filmu vedieť vysvetliť dopad ukončenia manželstva rozvodom na členov rodiny - vie vysvetliť všetky uvedené pojmy, aktívne participovať na príprave a priebehu inscenácie týkajúcej sa trestného činu na vyučovacej hodine, zdôvodniť potrebu dodržiavania zákonov SR 	<ul style="list-style-type: none"> - riadený rozhovor, - skupinová práca, - práca s médiami, - didaktické hry, - riadený rozhovor, - skupinová práca, - didaktické hry
---	--	---	---

	odsúdený, trest		
1. TC: Ekonomický život v spoločnosti			
<p>- naučiť pojem ľudské potreby a ako sa uspokojujú</p> <p>- porozumieť rozdielu medzi ekonomikou a ekonómiou</p>	<p>. Ľudské potreby, uspokojovanie ľudských potrieb, statky, výrobný proces, výrobné zdroje, vzácnosť výrobných zdrojov, rozhodovanie, rozhodovací proces, výber, alternatívne náklady</p> <p>Ekonomika, ekonómia, mikroekonómia, makroekonómia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vie vysvetliť uvedené pojmy, odlíšiť uvedené pojmy, uviesť uvedené pojmy vo vzájomných súvislostiach, vypracovať návrh využitia konkrétneho vzácného výrobného zdroja vo výrobnom procese s uplatnením jednotlivých etáp rozhodovacieho procesu, uvedomiť si dôsledky rozhodnutí, učiť sa konať rozvážne a zodpovedne, - vie vysvetliť uvedené pojmy, odlíšiť jednotlivé pojmy, uviesť uvedené pojmy vo vzájomných súvislostiach, zdôvodniť potrebu osvojovania týchto pojmov z hľadiska ich uplatnenia v jeho 	<p>Informačno-receptívna – výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Didaktické hry – situačná metóda, inscenačná metóda Expozičná - projekt</p> <p><i>Formy:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - práca s učebnicou, - individuálna práca, -skupinová práca, -diskusia, - beseda. <ul style="list-style-type: none"> - diskusia, - riadený rozhovor

<ul style="list-style-type: none"> - porozumieť základným ekonomickým otázkam - spoznať typy ekonomík 	<p>Čo vyrábať? Ako vyrábať? Pre koho vyrábať?</p> <p>Príkazová ekonomika, trhovú ekonomika, zmiešaná ekonomika</p>	<p>praktickom živote</p> <ul style="list-style-type: none"> - vie vytipovať príklady riešenia jednotlivých ekonomických otázok - vie vysvetliť podstatu troch typov ekonomík, porovnať jednotlivé ekonomiky z hľadiska pozitív a negatív, na konkrétnych príkladoch vedieť aplikovať riešiteľnosť základnej economickej otázky podľa typu ekonomiky - vie charakterizovať trhovú ekonomiku tromi znakmi, 	<ul style="list-style-type: none"> - brainstorming, - riadený rozhovor, - riešenie problémových úloh, - výklad - skupinová práca,
---	---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - porozumieť trhovej ekonomike - poznať zásady fungovania trhového mechanizmu - poznať základné formy podnikania 	<p>Trhová ekonomika, vlastnícke práva</p> <p>Trh, ponuka, zmeny ponuky – príčina, dôsledok, dopyt, zmeny dopytu – príčina, dôsledok, cena</p>	<p>uviesť charakteristiku vlastníckych práv, vysvetliť vzťah medzi vlastníckymi právami a efektívnym využívaním zdrojov</p> <ul style="list-style-type: none"> - vie vysvetliť uvedené pojmy, vie na praktických príkladoch vysvetliť vzájomný vzťah medzi ponukou, dopytom a cenou tovaru a služieb, vie určiť faktory, ktoré ovplyvňujú zmeny ponuky a dopytu, uviesť praktické príklady dôsledkov zmien v ponuke a dopyte - žiak vie vysvetliť uvedené pojmy, vie charakterizovať základné podmienky úspešného podnikania, na konkrétnom príklade zo života opíše úspešného 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad, - diskusia, - brainstorming, - skupinová práca, - riadený rozhovor,
--	--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> - poznať význam výroby a konkurencieschopnosti, - spotrebiteľ, spotreba 	<p>Podnik, formy podniku, podnikanie, fyzická osoba, zisk, strata</p> <p>Výroba, výrobca, produktivita práce, konkurencieschopnosť</p>	<p>alebo neúspešného podnikateľa z obce alebo regiónu</p> <ul style="list-style-type: none"> - vie vysvetliť uvedené pojmy, zdôvodniť priamu úmeru medzi produktivitou práce a množstvom tovaru, vie zdôvodniť priamu úmeru medzi produktivitou práce a konkurencieschopnosťou - žiak vie definovať uvedené pojmy, vie uviesť rozdiely medzi súkromnou a verejnou spotrebou, na konkrétnych príkladoch vie uviesť obmedzenie súkromnej spotreby, vie použiť príklady na obmedzenie spotreby verejných statkov 	<ul style="list-style-type: none"> - diskusia, - diskusia, - riadený rozhovor, - problémové úlohy, - diskusia,
--	--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> - oboznámenie sa s funkciami peňazí a bánk 	<p>Spotrebiteľ, spotreba, súkromná spotreba, verejná spotreba</p> <p>Peniaze, funkcie peňazí, banky, sporiteľne, poisťovne, nebankové subjekty</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie vysvetliť uvedené pojmy, vie rozlíšiť jednotlivé pojmy, vie určiť faktory vytvárajúce hodnotu peňazí, vie zdôvodniť opodstatnenosť finančných inštitúcií v trhovej ekonomike, vie porovnať z hľadiska služieb jednotlivé finančné inštitúcie, vie posúdiť mieru rizika pri využití nebankového subjektu ako typu finančnej inštitúcie 	<ul style="list-style-type: none"> - práca s médiami, - riadený rozhovor, - riadený rozhovor - samostatná práca, - práca s médiami, - diskusia.
--	--	--	---

Prierezové tematiky :

ENV — environmentálna výchova – Súvislosti medzi ekologickými, technicko-ekonomickými a sociálnymi prístupmi k riešeniu problematiky

„Kľúč k vzdelaniu“
Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť

OSR – osobný a sociálny rozvoj – Získavanie a udržanie si osobnostnej integrity, pestovanie kvalitných medziľudských vzťahov, rozvoj sociálnych spôsobilostí potrebných pre osobný a sociálny život a spoluprácu

Mediálna výchova – Moc médií ovplyvňovať trhový mechanizmus, mechanizmy riadenia spoločnosti a verejnú mienku.

Multikultúrna výchova – vychovávať ľudí, ktorí pochopia a akceptujú rôzne kultúry, podporovať znášanlivosť, toleranciu a spoluprácu medzi národmi EÚ, posúdiť následky rasizmu, národnostných konfliktov, pochopiť život iných kultúr,

TVVP – tvorba projektu a prezentačných zručností – Peniaze a finančné inštitúcie, Súdny proces

Použité zdroje:

A. KRŠKOVÁ, D. ĎURAJKOVÁ, A. DROZDÍKOVÁ: Občianska výchova pre 8. ročník základných škôl. SPN, 2004, Bratislava.

Ústava Slovenskej republiky.

Internet

ŠLOSÁR, R., ČAPOVÁ, M., FABOVA, L., LISÝ, J.: Občianska výchova pre 9. ročník základných škôl. SPN, Bratislava 1998

Hodnotenie predmetu:

Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou podľa **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy**. Výsledky klasifikácie sa vyjadria piatimi stupňami: 1 – výborný, 2 – chválitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 - nedostatočný. Žiaci sú takisto hodnotení slovne – motivačne. Powerpointové prezentácie a projekty sú hodnotené známkou, ako aj pochvalou.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať **priebežné a celkové hodnotenie**:

- **priebežné hodnotenie** v predmete sa bude uskutočňovať pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a bude mať hlavne motivačný charakter; učiteľ bude zohľadňovať vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliadať na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť,
- **celkové hodnotenie** žiaka v predmete sa bude uskutočňovať na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov vo vyučovacom predmete.

„Kľúč k vzdelaniu“
Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť

V procese hodnotenia bude učiteľ uplatňovať primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektovať práva dieťaťa a humánne sa správať voči žiakovi. Predmetom hodnotenia budú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol v predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku.

Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získa učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavné diagnostické pozorovanie žiaka,
- sústavné sledovanie výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- rôzne druhy skúšok (písomné, ústne), didaktické testy,
- analýza výsledkov rôznych činností žiaka,
- konzultácie s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia výchovného poradenstva a prevencie.

Žiak bude z predmetu skúšaný **ústne** najmenej **raz** v polročnom hodnotiacom období a **písomne** najmenej **dvakrát** v polročnom hodnotiacom období. Žiak vytvorí minimálne **jeden projekt** za polročné hodnotiace obdobie. Učiteľ oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní. Druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok, aby zabránil preťažovaniu žiaka.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu budú:

- známka za ústnu odpoveď,
- známky za rôzne písomné druhy skúšok, didaktické testy, projekt
- posúdenie prejavov žiaka